

Tankegang

Tankegang: en gang for tanken. De gange i hjernen, som tankerne løber ad, kaldes neurale forbindelser. Gentagelser styrker nerveforbindelserne, så jo flere gange du hører, siger eller ser noget bestemt, jo dybere og mere permanent bliver den neurale sti ... din tankegang.

Pas på dine tanker og motiver, for det er dem, der former dit liv, siger et ordsprog.

Når islamister skyder en bladredaktion i Paris eller udrydder flere tusinde i Nigeria, spørger vi: Hvad er det dog for en tankegang? Har de ret til at bestemme, hvem der er værdig til livet?

Reflekterer vi på samme måde, når vi

hører om læger, der blander dødelig medicin i æblemosen til en patient, der ikke tør begå selvmord? Eller når vi hører, at antallet af mennesker med downs syndrom er faldet drastisk i Danmark? Eller når vi hver dag bliver konfronteret med, at det lykkelige liv er problemfrit og nydelsesfyldt?

Hvad er det for en tankegang, der ligger bag? Guds børn skal ikke styres af verdens tankegang! I stedet skal vi gentage Guds ord for os selv og hinanden, så vores neurale stier skabes af Guds Ånd.

Ditte Olsen

Glæde og stolthed;

» At række evangeliet videre skaber stolthed over at være LM'er.

Man bliver glad, og glæden skaber en sund stolthed over at være kristen

Else Wiwe
side 3

Dyrebar tid;

» Generelt har vi som småbørnsfamilier meget store forventninger til, hvad det er vores ret at have. Men hvis det er på bekostning af vores børns ve og vel, så er det jo ikke det værd

Mia Christine Broe Jakobsen
side 6

Lyst til at leve;

» Jeg er ikke et bedre menneske end andre. Forskellen er, at jeg har et sted at gå hen, til Jesus, når jeg ikke slår til. Det giver mit i øvrigt også glæde og lyst til at leve livet

Peder Schmidt
side 15

Omsorg indtil døden

Vi skal ikke gemme svagheden og lidelsen af vejen

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Aktiv dødshjælp har fyldt meget i medierne i 2014. Et flertal af danskerne ønsker, at det skal være lovligt for en læge at slå patienten ihjel, hvis patienten eller de pårørende ønsker det.

Men vi har ikke ret til at bestemme, hvornår livet slutter, mener formand for Kristelig Lægeforening Ellen Kappelgaard og hendes mand tidligere sognepræst Finn Kappelgaard. I stedet må vi vise omsorg indtil døden.

Omsorgen for de svageste ligger også Ronni Pihl på sinde. Fra sin kørestol kan han umuligt skjule sin egen svaghed. Vi må ikke gemme svagheden væk, men sætte ord på den, så vi kan hjælpe hinanden, mener han.

Læs temaet om omsorg indtil døden side 8-11.

TEMA

FOTO: ID 30863688 © CANDYBOX IMAGES | DREAMSTIME.COM

Største elevhold på LMH i over 10 år

Større interesse for Bibelen får unge til at vælge højskolen, siger forstander

Luthersk Missions Højskole (LMH) i Hillerød oplever på forårsholdet det største elevtal i over 10 år. I alt har 74 meldt sig som elever på højskolen.

Øget interesse for Bibelen
Højskoleforstander Henrik Nymann Eriksen fortæller, at der er flere grunde til at elevtallet er højt:

"Det er et sammenspil af flere faktorer, men først og fremmest takker vi Gud og ser det som en gave fra hans hånd."

Forstanderen er dog ikke i tvivl om, at det er en øget interesse for Bibelen, der

ligger bag det høje elevtal. Det kan blandt andet ses i efterspørgslen efter bibelfagene på højskolen.

Øget markedsføring

Højskolen har i de senere år satset mere på markedsføring. To af skolens lærere har tilsammen brugt 20 procent på at undervise og reklamere i forskellige ungdomsforeninger. Samtidig har LMH også satset mere på hjemmesiden, Facebook og på at lave videoererne *Spørg om tro*, der kan findes på YouTube på internettet.

Videoernes formål er at

udbrede bibelkundskaben generelt, fortæller Henrik Nymann Eriksen:

"Vi laver ikke kun videoer for at få elever, men også for, at folk skal få noget godt ud af det og få en smagsprøve på, hvad vi kan byde ind med her på LMH"

Største hold siden 2003
Det er første gang elevholdet er højere end 70 siden forårsholdet i 2003.

Holdet var daværende forstander Hans Erik Nissens sidste hold.

Også dengang var deltagertallet højt i forhold til tidligere år. *n/m*

Nicklas Lautrup-Meiner; Jeg takker for al den forbøn og opbakning, jeg kan få

Tjek LM's hjemmesider

dml.dk lm-kids.dk
lmu.dk facebook.com/dlm.dk

Færre gaver i 2014 end forventet

LM's økonomiafdeling har endnu ikke det fulde overblik over regnskabet for 2014. Gavetallet ser lige nu ud til at ligge på lidt under 15 millioner kroner. Det er cirka 1,5 millioner lavere end forventet, men tallene for de lokale gaver og arvebeløb er endnu ikke gjort op.

Det endelige årsregnskab for 2014 forventes klar i begyndelsen af marts. nlm

Teknisk fejl giver problemer med betalingservice

Flere abonnenter på LM's blade har ved en fejl fået en opkrævning med posten, selvom de er tilmeldt Betalings-service.

Vi beklager fejlen.

Har du betalt opkrævningen, har vi registreret det, og du bliver ikke opkrævet dobbelt. Vi er i dialog med Nets for at få fejlen rettet, så opkrævningen fremover trækkes som aftalt. Fejlen skyldes en teknisk fejl i forbindelse med overførsel af data til Nets.

Hvis du ikke har betalt endnu, kan du indbetale via den opkrævning, du har modtaget. Vi følger under alle omstændigheder op på de manglende indbetalinger, når vi har fundet en løsning med Nets. Så længe løsningen ikke er på plads, pålægger vi naturligvis ikke rykkergebyr eller lignende.

Du behøver ikke foretage dig noget over for betalings-service. Vi forventer at få orden på dette.

Kontakt os på dlm@dml.dk hvis du har spørgsmål til dit abonnement. nlm

Hvidovre Frimenighed ansætter forkynder

Hvidovre Frimenighed har ansat Mathias Richard Jepsen-Hansen som deltidsforkynder. Ansættelsen er på 20 procent og omfatter forkyndelse og konfirmandundervisning i menigheden.

22-årige Mathias Richard Jepsen-Hansen læser teologi på DBI. Han er gift med Kathrine, og parret bor i Valby ved København. Læs portræt af ham på side 15. kl

Nye tider for Tro & Mission

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Denne udgave af *Tro & Mission* er på mindst to måder en historisk udgave. Det er den første udgave, hvor både elektroniske abonnenter og abonnenter, der modtager avisen på tryk, læser med. Velkommen til alle de elektroniske abonnenter.

For mig personligt er det dog endnu større, at det er det første nummer af *Tro & Mission*, hvor jeg sidder i redaktørstolen.

Den sidste udgave af *Tro & Mission* i 2014 markerede et farvel til tidligere redaktør Birger Reuss Schmidt. Fra *Tro & Missions* redaktion vil

vi gerne sige en stor tak til ham. Heldigvis får vi stadig glæden af ham i det daglige, da han fortsætter som menighedsrådgiver.

Inspiration til livet

Et skifte i redaktørstolen vil helt naturligt også betyde et skifte på flere måder. Det kan allerede ses i dette nummer, hvor vi har et stort tema om aktiv dødsbistand og forholdet til lidelse. Læs mere på side 8 og fremad.

Brugen af temaer bliver et nyt omrejsningspunkt i avisen. Målet er at inspirere til livet som kristen, tage centrale problemstillinger op og gå i dybden med de ting, der rører sig i LM.

En avis for de LM'ske
Selvom jeg er glad for kaldet til opgaven, er jeg også bevidst om udfordringerne.

Tro & Mission har i flere år mistet abonnenter. Den problematik deler vi med mange andre aviser og blade. Derfor skyldes noget af det formentlig, at færre og færre læser aviser og blade. Men en anden grund kan være, at færre identificerer sig med LM som organisation.

Mit håb er, at selvom færre ser sig selv som en del af organisationen LM, så identificerer mange sig med LM's værdier. De er LM'ske, selvom de måske ikke er LM'ere.

Derfor er et af mine fokus-

områder, at *Tro & Mission* og al LM's øvrige kommunikation skal rette sig mod både de LM'ske og LM'erne.

Tak for forbøn

Flere har kaldt redaktørstolen for en af de to vigtigste stillinger i LM. Nogle med et smil på læben og andre i ramme alvor.

Om det er sandt, kan jeg ikke afgøre. Det står dog klart, at man har stor mulighed for at præge LM fra denne plads. Derfor takker jeg for al den forbøn og opbakning, jeg kan få.

Det er Guds sag, vi arbejder på. Hvis ikke Herren bygger huset, arbejder byggestrengene forgæves.

essens;

Våg og bed med tak

AF HENRIK P. JENSEN
LANDSFORMAND
HRJ@HOTMAIL.DK

Et nyt år har taget sin begyndelse og der er grund til at være taknemmelig for året, der gik. Tak til alle jer, ansatte og frivillige, der lagde kræfter i store og små opgaver. Tak for trofasthed og udholdenhed – også i form af støtte gennem engagement, gaver og forbøn.

Der er noget sundt og godt ved den skabte livsrytme, hvor et år rundes af med eftertanke, og et nyt åbnes op. For nogle blev 2014 det

sidste år – nogle kom hjem til Jesus, andre gik fortabt. For nogle blev 2014 året, hvor Gud svarede på bøn, og for andre blev det året, der sluttede i uvished og længsel efter bønnesvar. For nogle blev 2014 et år med mange glædelige højdepunkter, og for andre blev det svært og tungt. Livet former sig forskelligt – det kan skifte fra at være den, der beder for andre, til den, der har brug for forbøn.

"Vær udholdende i bøn, våg og bed med tak" (Kol 4,2). Der er brug for udholdende forbedere – og tak til alle jer, som allerede kæmper i bøn i denne tjeneste. Jeg vil gerne kalde flere ind i den tjeneste – brug LM's bedekalender, men bed også for de syge, enker/enkemænd, de enlige, de fraskilte, ægtepar, forældre, bør-

nene, de unge, og så videre. Vær med til at kæmpe i bøn for mennesker omkring dig. Bed for deres helbred. Bed for deres tro og om hjælp i anfægtelser. Bed om, at de må nå målet. Bed for deres kald, arbejde og tjeneste. Bed om, at de må være og blive afhængige af Jesus i alt og til hans ære.

Det er let at blive modløs, når vi møder modgang. Satan jubler, hvis vi holder op med at bede og være i forventning til Gud. Udholdenheden får ny energi, når vi våger og beder med tak – når vi bliver opmærksomme på alt det, Gud allerede har givet os, eller når vi opdager, at Gud faktisk allerede har svaret, men på uventet vis. Her ved årsskiftet oplever vi i den grad bønnesvar i strid strømme af nye medarbej-

dere til vores internationale missionsarbejde – Gud gør det umulige muligt. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at det skyldes udholdenhed i bøn, og at Gud svarer på bøn.

For kort tid siden sang vi: "Vær velkommen, Herrens år". Det nye år er først og fremmest "Herrens år". Når nu tiden er i Herrens hænder, bliver det nye år mit det sidste? Er jeg klar? Kommer Jesus igen i 2015? Tak Jesus, fordi han døde for os – bed om, at han må bevare os begge i en sand tro til det evige liv – tak Jesus for et nyt år med muligheder for at leve livet og stå i tjenesten for ham – tak for muligheden for at leve sammen med ham og lytte til hans ord – tak for nye muligheder for forkyndelse af hans ord og åbne døre for mission.

tro & mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60, E dlm@dml.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600. ISSN 1601-975X

Redaktion
T 48 20 76 80
E tm@dml.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
direkte tlf. 48 20 76 85
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Ditte Olsen, webredaktør
Ole Solgaard, journalist

Deadline
Stof til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 20. januar 2015.

Artikler i *Tro & Mission* bliver eventuelt også lagt på LM's hjemmeside.

Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Abonnement
Luthersk Mission
T 48 20 76 60, E dlm@dml.dk
PBSnr.: 01793985, Deb.grp.: 00002
Abonnementet løber, til det bliver opsagt. Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Pris
Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og

Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 30 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalings-service.

annoncer
Grundpris
Kr. 9,25 pr. spaltecentimeter
Småannoncer kun for private. 125 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift). Derefter 6,50 kroner pr. ord – max. 50 ord.

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390

Fritidsjournalister
Bornholm
Pt. ingen
København
Kim Jørgensen
T 33 21 23 95
E kimskj@mail.dk
Christina Holmegaard Pedersen
T 59 27 40 02,
E cnilima@hotmail.com
Lolland-Falster
Jan Nielsen
T 54 85 44 96
E lrn_jan@mail.dk
Sønderjylland-Fyn

Ulla Jacobsen
T 61 67 21 49
E ullajacobsen@live.dk
Vestjylland
Gunnar Riis Jensen
T 97 12 74 62,
E gunnar@riis.mail.dk
Karin Mørk Nielsen
T 75 24 30 40,
E tiko@dlgtele.dk
Østjylland
Gitte Haahr-Andersen
T 86 17 73 03
E gitte.haahr@gmail.com

Jørn Bech; Det var fantastisk at opleve. Sjovt at se, hvor mange billeder, de tog, og hvor glade de var. Ikke mindst for børnene i menigheden

30 asylansøgere til kulturmøde i Svaneke LM

De 25 medlemmer i den lille LM-kreds vil gerne åbne missionshuset for andre

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Da vandrerhjemmet i Svaneke på Østbornholm fra 1. november blev midlertidigt asylcenter, var den lille LM-kreds i byen med kun 25 medlemmer med i forreste række for at byde velkommen til de omkring 120 nye øboere, der alle er enlige.

Fire af dem mødte op, da Røde Kors og Udlændingestyrelsen holdt informationsmøde, og det var LM'erne, der inviterede byens borgere til et idémøde om den nye opgave. Her var det dog kun de lokale LM'ere, der dukkede op.

De besluttede ikke desto mindre at invitere til et månedligt kulturmøde i missionshuset for asylansøgerne, der blandt andet kommer fra Syrien, Irak og Eritrea. Indtil videre er LM den eneste af byens foreninger, der har taget den slags initiativ.

Kristen fra Eritrea
Udbyttet af det første kulturmøde i november blev anderledes end ventet. Kun en enkelt fra asylcentret dukkede op, nemlig den 18-årige Michael fra Eritrea,

30 asylansøgere fra Syrien, Irak og Eritrea dukkede op til jule-kulturmøde i Svaneke missionshus.

som imidlertid viste sig at være kristen.

"Og til vores store glæde har han siden kommet til vores møder i missionshuset, og han kommer også i LMU," fortæller Jørn Bech, der er formand for kredsen i Svaneke. Også efter at Michael er flyttet til et andet center i Rønne, har kredsen stadigvæk kontakt til ham.

Den anden store opmunttring ved det første kulturmøde var, at der mødte fem Svaneke-borgere op. De havde ikke tilknytning til LM, men ville gerne hjælpe med

FOTO: MICHAEL BECH NIELSEN

praktiske ting og var "utrolig positive".

Den bedste julegave
Den 19. december åbnede missionshuset så dørene for kulturmøde nummer to med julen som tema. Jørn Bech var spændt, da han ankom

til asylcentret for at hente dem, der ville med, og til hans store glæde fulgte ikke mindre end 30 af asylansøgerne med til missionshuset. "Jeg tror, det var den bedste julegave, vi kunne få," siger han.

I missionshuset blev der

spist risengrød og pyntet juletræ. Tove Bech Kofoed fortalte om julepyntens betydning og fik også anledning til at aflægge et kristent vidnesbyrd.

Derefter var der bankospil med gaver sponsoreret af de handlende i byen, inden

man sluttede med læsning af Salme 23, Fadervor – og kaffe.

"Det var fantastisk at opleve. Sjovt at se, hvor mange billeder de tog, og hvor glade de var. Ikke mindst for børnene i menigheden," siger Jørn Bech.

Vil åbne huset

Men heller ikke i Svaneke vokser træerne ind i Himlen. Ved kredsens juletræsfest dagen efter kom der ingen, og nytårsaften kom der tre. Det viser ifølge Jørn Bech, at asylansøgerne nok skal hentes på centeret, hvis de skal komme.

De 25 medlemmer i LM Svaneke har givet sig selv en stor opgave, men de glæder sig over mulighederne, selv om de ikke er så mange personer – og de støtter op om kulturmøderne.

For Jørn Bech har det været en stor oplevelse at se missionshuset fyldt med mødefremmede. Nu fortsætter de månedlige kulturmøder, indtil asylcentret lukker til april. Og hvad der så skal ske, ved formanden ikke.

"Men jeg håber, at vi fremover i højere grad kan åbne missionshuset for de lokale."

Flygtninge har brug for tydelige kristne

Tydélighed og respekt skal gå hånd i hånd i mødet med muslimer

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Vi skal være tydelige kristne med respekt for andre. Det siger tværkulturel konsulent Else Wiwe, der er ansat til arbejdet i Syd-Danmark.

Vær en tydelig hverdagskristen

Den erfarne konsulent mener, at det er vigtigt, at vi er tydelige kristne i vores hverdag. Især når vi rækker ud til flygtninge og indvandrere, der ikke kender den danske kultur og det danske sprog. "Muslimerne er selv me-

get tydelige i deres udtryk. Derfor forventer de også en tydelighed fra de kristne. De undrer sig over, hvor de kristne er. Jeg tror, vi skal til at være meget mere tydelige. Derfor opfordrer vi også til, at man bærer synligt kors, når man færdes på asylcentre. Det hjælper også de kristne på asylcentre, fordi de så ved, hvem de kan tage kontakt til i en hverdag, hvor de føler sig alene blandt muslimerne."

Venskabsmiddag med fælles andagt
Den tydelige kristendom

kommer også til udtryk, når flygtninge og indvandrere inviteres til spilleaften, caféaften eller andet socialt samvær i LM-menighederne i Sønderjylland.

Her bliver andagten holdt i fællesskab, selvom mange af deltagerne ikke er kristne.

"Vi holder andagten i fællesskab, fordi det er så vigtigt, at vi ikke vil gå på kompromis med vores budskab. Så må folk selv rejse sig og gå, men det gør de sjældent. Det kommer naturligvis også an på, hvordan vi præsenterer det," fortæller

Else Wiwe fra Haderslev.

Tydeligt budskab, men med omtanke

Kontakten til flygtninge og indvandrere sker blandt andet ved, at nogle fra menigheden melder sig som venskabskontakter.

Når en muslimsk familie gerne vil have en venskabskontakt, er det første, der sker, at de drøfter nogle fælles retningslinjer. Det sker for at sikre, at begge parter ved, hvor den anden part står.

På den måde imødekommer man forskellighederne

og giver også plads til, at eksempelvis muslimske flygtninge kan spørge deres kristne venskabskontakt om tro.

Kontakt til kristne er meget vigtigt

Else Wiwe lægger ikke skjul på, at kontakten til kristne danskere er utrolig vigtig, når der kommer nye til landet.

"I integrationsperioden er det væsentligt at få en kontakt til danskere for at blive godt integreret. Der er så mange ting, vi kan hjælpe dem med. Lige fra de små

ting, til de helt store."

Sund stolthed over at være kristen

Selvom Else Wiwe ikke ved, hvordan tingene ser ud i den lokale menighed, når det tværkulturelle arrangement er slut, oplever hun, at de menigheder, der arbejder med at række evangeliet videre mærker en positiv forskel:

"Det skaber stolthed over at være LM'er. Man bliver glad, når man oplever, at vi kan række ud til mennesker. Glæden over at række evangeliet skaber en sund stolthed over at være kristen."

Odd Geir Norland; Opgaverne er utrolig meningsfulde. Jeg glæder mig til at bruge tid og kræfter på at sprede Bibelen og kristen litteratur

Stor udvidelse i missionærflokken

"Her midt i den mørke og kolde december er det forår med hensyn til missionæransættelser."

Ordene kommer fra generalsekretær Jens Ole Christensen, der glæder sig over udvidelsen i staben af missionærer. Hele ti nye missionærer er kommet på den nyeste missionærplakat, der rummer 38 missionærer. Tre er vendt tilbage til Danmark. Det er en stor udvidelse i forhold til de 31 ansigter, der fandt vej til plakaten for 2014.

Plakaten er vedlagt dette nummer af *Tro & Mission*.

Størst udvidelse i Peru

Peru er det land, der oplever den største udvidelse i staben af missionærer.

Hvor Mirjam og Rolf Burgdorf Leinum og deres fire børn var den eneste danske missionærfamilie i Arequipa i 2014, får de i 2015 følgeskab af Katharine og Samuel Kofoed-Nielsen og Mathilde og Thomas Myhre Tarp Krüger. Begge par havde udsendelsesfest i de første to uger af januar.

Tilbage til gammel jord

Som noget nyt er der også kommet missionærer i Grønland på plakaten. Det var der også i 2001, men siden da har LM ikke haft egne missionærer eller associeringsaftaler med nogen missionærer i Grønland.

Det er der lavet om på i 2015, hvor Solveig og Søren Eriksen udsendes af Sømandsmissionen til Nuuk. Parret har en associeringsaftale med LM.

Ændringer i alle lande

Der sker ændringer i alle lande. I Etiopien kommer Birgitte Elmkvist Madsen, som tidligere var i Jinka, fremover til at være i Ginir.

I Tanzania flytter Anne-Lene og Peter Olofson fra Sumbawanga til Arusha for at arbejde på forlaget Soma Biblia. nlm

Nye volontørstillinger

Ved du ikke, hvad du skal efter sommerferien? Det er nu, du skal ansøge, hvis du gerne vil være volontør i Afrika, Asien eller Sydamerika for LM.

Søger uddannede lærere

For første gang i mange år, er der efterspørgsel efter uddannede lærere. Der mangler i alt to uddannede lærere til henholdsvis Peru og Etiopien. I Arequipa i Peru mangler de en lærer til at undervise i blandt andet dansk for Tobias og Frederik Burgdorf Leinum på ti og syv år. I Hawassa i Etiopien er der bud efter en lærer til blandt andet at undervise Elisabeth på ni år i dansk og matematik.

Derudover er der mulighed for at undervise etiopiske bibelskoleelever i engelsk.

Ikke kun lærere

Men der er også bud efter dig, hvis du ikke er lærer. I Tanzania søger de en bogvolontør til at sælge bibler og kristne bøger i hele den sydlige del af Tanzania. Det er en opgave, hvor man kommer vidt omkring og får set store områder af Tanzania.

Der er også brug for en volontør til pasning af Silas og Alma først i England og derefter i Tanzania.

I Cambodja er der behov for to volontører, der kan hjælpe Johannes og Lisa, der skal begynde på en international skole og lære engelsk. Arbejdet bliver blandt andet at følge dem i skole og hjælpe dem til en aktiv fritid.

Der er også behov for en volontør i Peru til ungdomsarbejdet i Arequipa og for en volontør på bibelskolen i Hawassa i Etiopien.

Alle stillingerne har startdato i august, men ansøgningsfristen ligger allerede den 30. januar. Derfor er det nu, man skal beslutte sig, hvis man vil af sted.

Alle stillinger kan ses på LM's hjemmeside dml.dk. nlm

Soma Biblia får ny leder

Soma Biblia ansætter tidligere missionær

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Fra august bliver Odd Geir Norland fra Stavanger ny director for *Soma Biblia* i Tanzania.

Odd Geir og hans kone, Lise Gry, er blevet ansat for en to-årig periode.

Stort kendskab til Tanzania

Parret har allerede et stort kendskab til Tanzania fra deres 13 år som missionærer i landet mellem 1977 og 1994.

Her var Odd Geir Norland bibelskolelærer i både Kia-bakari og Waama. Bibelskolen i Waama er støttet af Norsk Luthersk Misjons-samband.

I Norge har Lise Gry Norland arbejdet som sygeplejerske i en lægepraksis, mens Odd Geir i en årrække har været rektor på bibel-

Odd Geir Norland skal være director i Soma Biblia til august. Han og hans kone, Lise Gry, flytter til Tanzania for en to-årig periode.

skolen Fjelltun i Stavanger.

Glæder sig til at sprede Bibelen

"Opgaverne er utrolig me-

ningsfulde. Jeg glæder mig til at bruge tid og kræfter på at sprede Bibelen og kristen litteratur," fortæller Odd Geir Norland.

Han mener også, at litteraturarbejdet Soma Biblia kan få en endnu større strategisk betydning, end det har i dag.

God struktur i bønslivet

Det er godt med hjælp til at huske, hvem og hvad man skal bede for

AF KAJA LAUTERBACH

Hos Maria og Peder Schmidt i Tarm har de brugt LM's bedehæfte i forbindelse med familieandagten i 20 år.

De første år var det mest ved forældrenes fælles andagt, senere kom den med ved familieandagten i en "light-udgave", så det ikke blev for langt, men nu er den en fast del af den daglige andagt efter aftensmaden. Her skiftes Maria, Peder og de tre døtre på ni, 13 og 16 år til at læse og bede.

Føjer personlige ting til I bedehæftet er LM's medarbejdere fordelt på ugens syv dage med to sider til hver dag.

Ud over det føjer familien Schmidt ting til i hæftet, som de ellers vil hjælpe hinanden til at huske: familie, venner, kolleger, børnenes klassekammerater, naboer, menighed.

Og de snakker om hver-

Bedehæftet for 2015 er vedlagt dette nummer af *Tro & Mission*.

dagsting eller mennesker, hvor der er brug for forbøn. Det kan være en lejr i weekenden eller en i skolen, der har slået sig.

Kan læse bedeemner op Maria Schmidt synes, det er godt at have bedehæftet og den struktur, det giver i bønslivet. Det gør det hele lidt mere overskueligt, når bedeemnerne er delt op på dage.

"Der er mange situationer, hvor det er godt at have en plan for, hvordan man gør ting," siger hun og tilføjer, at det er godt at få hjælp til at huske, hvem og hvad man skal bede for.

"Sådan at vi husker dem, vi synes, det er godt at få bedt for. Missionærerne, men også de andre LM-ansatte, som udfører vigtige opgaver, men som vi let glemmer, fordi vi ikke har noget at gøre med dem i det daglige."

Hun tænker også, at bedehæftet er godt for børn, der skal lære at bede. Det er nemlig nemmere, når de ikke selv skal finde på og formulere bedeemnerne, men kan dem læse op.

"Når vi så læser noget om missionærer eller andre i *Tro & Mission* eller på nettet, snakker vi om det på 'deres dag' og får på den måde større kendskab til arbejdet," siger Maria Schmidt.

Tilpasser situationen Det er ikke hver dag, fa-

milien Schmidt kommer gennem alle bedeemnerne i hæftet. Det afhænger af tiden, eller hvem der beder. Så vælger de en af siderne eller deres egne tilføjelser.

"Jeg synes, hæftet lægger fint op til, at man kan tilpasse brugen til situationen. Gud ved godt, hvad vi beder om, så det afhænger ikke af, om vi gør det langt eller kort," siger Maria Schmidt.

"Der er også nogle dage, hvor den, der beder ikke lige synes, de skal bruge hæftet. Så gør de det bare uden.

Bedehæftet lægger fint op til, at man varierer brugen, synes Maria Schmidt.

Katharine Kofoed-Nielsen; Jeg læste bøger af Luther, og det var, som om han forstod mig – at han havde samme åndelige problem som mig

De skal undervise i Bibelen i Peru

”Der er ikke så mange protestantiske kristne og et stort behov for hjælp i kirken,” siger nyt missionærpar

AF KAJA LAUTERBACH

Det budskab, Katharine og Samuel Kofoed-Nielsen har mødt i Bibelen, betyder så meget for dem, at de må give det videre, så flere lærer Jesus at kende. Derfor rejste de i tirsdags til Peru som missionærer for LM.

26-årige Katharine er født i England, men hun har flyttet så meget rundt til andre lande, at hun ikke opfatter England som sit hjem.

”Der er også stor nød i England, men min fornemmelse er, at de kristne i England er bedre udrustet til at evangelisere dér. Der er ikke så mange protestantiske kristne i Peru og stort behov for hjælp til bibelundervisning i den ret nye kirke der,” siger hun.

Da hun var fire år, flyttede hendes forældre til Kina som missionærer i to et halvt år. Senere har hun boet i Saudi Arabien, Brunei, Litauen og Dubai. Hun har taget en Bachelor i det, der svarer til statskundskab i Dubai og har siden taget en Mastergrad i England.

Samuel, 30 år, er født i Bagsværd og vokset op i Hillerød. Efter et ophold på Luthersk Missions Højskole i Hillerød har han taget en bachelor i teologi på Dansk Bibel-Institut og en kandidat i teologi fra Københavns

Katharine og Samuel Kofoed-Nielsen fortæller om deres forventninger til missionærtiden og -livet i Peru. Det skete ved deres udsendelsesfest i Nordvestkirken i København lørdag den 3. januar.

Universitet i 2014.

I en pause i studierne arbejdede han i Brighton i England, hvor han mødte Katharine. Parret blev gift i juli 2014.

Hvorfor ikke missionær? Katharine tænkte på at blive missionær, før hun mødte Samuel, men hun troede, at hun skulle tilbage til Mellemøsten.

Samuel var slet ikke ind-

stillet på at skulle ud som missionær, men blev mere positiv over for tanken i løbet af bachelorstudiet. Men han lagde tanken fra sig, for han ville ikke rejse ud som single.

Da han mødte Katharine, der var så international, blev det imidlertid naturligt at tænke: Hvorfor ikke?

Derfor søgte han stillingen som bibelunderviser i Peru på LM's hjemmeside, og det

indre kald blev bekræftet gennem et ydre.

Så efter otte måneders sprogskole for at lære spansk skal han i gang med bibelundervisning i menighederne i den lutherske kirke og muligvis også i en nyoprettet bibelskole og anden teologisk uddannelse.

Katharine har arbejdet i det internationale studentarbejde i Dubai og med kvinde- og studenterarbejde

ud fra en kirke i Brighton i England. Hendes opgaver er ikke endeligt på plads endnu, men hun håber at komme til at studere Bibelen sammen med kvinder, unge og børn i Peru. Måske også musik- og engelskundervisning på bibelskolen.

Det er jo sandt!

Det var en naturlig beslutning for Katharine og Samuel at rejse ud gennem LM.

Samuel har haft et tilhørsforhold til LM hele livet. Katharine har en pinsekirkelig baggrund og er blevet døbt i en reformert baptistkirke, men har valgt det lutherske til.

”Jeg oplevede ikke, at evangeliet blev ikke forkyndt fuldstændig klart i min barndoms kirke. I den reformerte kirke i Dubai hindrede teologiske synspunkter det i at blive til gode nyheder. Og der var en del ting, jeg ikke kunne få svar på,” siger hun.

Derfor begyndte hun at læse bøger af Luther, blandt andre Galaterbrevskommentaren, og her fandt hun hjælp.

”Det var, som om han forstod mig – at han havde samme åndelige problem som mig.”

Da hun mødte Samuel, læste hun meget om forskellene på de to kirker. Spørgsmålet om barnedåb er jo ikke et teoretisk problem, hvis de får børn en dag.

”Det var svært for mig. Jeg læste meget – også på internettet. Det med barnedåb er et stort spørgsmål, og Ingen i min familie eller mine venner troede på det. Men pludselig så jeg, at ’det er jo sandt!’” siger hun.

Det var en kæmpe afklaring – ikke kun teoretisk, men en hjælp i mit personlige trosliv.

Ægteskabet bliver den største kamp

Da Katharine og Samuel Kofoed-Nielsen rejste til Peru i tirsdags, var det ikke bare to kulturer, der skulle mødes. De kommer til at leve i en multikulturel sammenhæng.

Han er dansk. Hun er født i England, men har boet både i Kina, Saudi Arabien, Brunei, Litauen og Dubai. Ud over peruanerne kommer de fremover også til at arbejde sammen med nordmænd.

De er imidlertid enige om, at de største forskelle ikke ligger i deres baggrunde.

”Jeg tror, at den største kulturelle forskel er den mellem mand og kvinde, og

den vil vi møde alle steder,” siger Samuel.

”Det er vigtigt, at vi prioriterer vores ægteskab. At vi får alenetid, så kan tale sammen, læse bøger og reflektere over dem sammen,” siger de og minder om, at der er stor brug for forbøn for deres ægteskab, som de tror, de mange omvæltninger kan sætte under pres.

Katharine tænker, at det også kan blive en udfordring, at Samuel har boet i samme land og by stort set hele livet, mens hun har boet mange steder.

”Men måske vil det være

en hjælp for os, at det er nyt og fremmed for os begge. Ingen af os vil være på hjemmehavne,” siger hun.

Parret, der blev gift i juli 2014, fik en forsmag på de kulturelle udfordringer, da de holdt jul hos Katharines familie i Dubai. Det var Samuels første jul uden for Danmark – og første flerkulturelle jul.

”Det var lidt mærkeligt. Jeg savnede maden, selv om Katharine stegte and og lavede sovs,” siger han.

Ikke overskueligt

Katharine tror, at det kan

være en fordel, at hun har oplevet så mange kulturelle baggrunde.

Alle de praktiske ting med at indrette et hus og etablere et hjem har hun gjort så mange gange. Det er store ting, men ikke uoverskuelige for hende.

”Katharine er god til at se tingene fra den andens synspunkt. Jeg tror, at det delvist er, fordi hun er vant til at finde ind i andre kulturer,” siger Samuel.

Han tænker dog, at det måske kan blive lidt svært for Katharine at være den eneste englænder blandt danskere,

nordmænd og peruanere.

Sproget bliver nok også en udfordring for hende. Hun taler en del dansk, men det er endnu lidt usikkert, og så skal hun til at lære spansk samtidig og også forholde sig til at være sammen med nordmænd.

Åndelig kamp

Katharine og Samuel er begge bevidst om, at de skal bruge en del energi på at tage hensyn til peruanere og nordmænd.

”Vi har lært, at vi godt kan regne med, at når vi kommer til Peru, vil den første tid ofte

være rigtig dejlig, men når den første storm har lagt sig, kan man komme til at fokusere på alt det gode i Danmark,” siger Samuel.

I efteråret var parret 10 uger på All Nations College i England. Her lærte de, at den største grund til, at missionærer rejser hjem, er et dårligt forhold til andre missionærer.

Derfor er de forberedt på at komme til at stå i en åndelig kamp, hvor Satan gerne vil ødelægge – ikke kun deres forhold til Gud – men både deres ægteskab og forholdet til de andre missionærer. *kl*

ægteskab;

Kristian Andersen; Det er farligt, hvis man ikke længere er nærværende i familien, men kun fysisk til stede

Nu gør hun karriere som mor

Mia Christine Broe Jakobsen sagde lederstilling op for at blive hjemmearbejdende. Familien var ved at dø af iltmangel

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

1. november 2014 stoppede Mia Christine Broe Jakobsen som ledende børnebibliotekar i Vejen Kommune. Hun var glad for sit job, men med tre børn i alderen to, fem og ni måtte hun sammen med sin mand, Daniel Toft Jakobsen, konstatere, at det ikke var muligt at få hverdagen til at hænge fornuftigt sammen.

Derfor sagde hun sin lederstilling op for at blive hjemmearbejdende.

"Vi indså, at enten måtte vi prioritere om, eller også ville vores lille familie dø af iltmangel. Så nu har jeg skiftet karriere til mor. Ikke nogen supermor, men bare til en nogenlunde godkendt præstation," som hun skrev på sin Facebook-profil.

Da Mia for et år siden vendte tilbage til sit job efter barselsorlov, var det "vildt hårdt". Hun måtte leve den med den evige dårlige samvittighed skiftevis over for børn og kolleger. Og jagten for at nå det første morgenmøde og tilbage igen inden institutionerne lukkede.

"Jeg kunne slet ikke huske,

Mia Christine Broe Jakobsen glæder sig over at have mere tid til familien og sig selv, selv om økonomien er blevet strammere.

ægteparret var enige om, at det ikke var der, de skulle skære ned.

"Jeg oplever det politiske engagement meget meningsfuldt, og vi er enige om, at det skal have en chance nogle år. Men jeg har været helt indstillet på at skære ned på mit almindelige job for at få familielivet til at fungere. Det kunne lige så godt have været mig, der stoppede. Det var langt fra nogen automatbeslutning, at det blev Mia," siger han.

Nu blev det så Mia, der foreløbig har nydt at have god tid til mand og børn i juletiden. Det skyldes blandt andet, at hun tror, hun har gode muligheder for at vende tilbage til et bibliotekarjob om nogle år. Men en anden grund er også, at hun har mulighed for at arbejde lidt hjemmefra som illustratør. Og så har hun en drøm om at skrive børnebøger.

"Jeg tror, det er sundt for mig at have lidt ved siden af, og det har jeg mulighed

hvornår jeg sidst havde bevæget mig et sted hen uden at have et formål. Og i den situation risikerer man at glemme sig selv og hinanden. Det kunne vi ikke byde

hverken os selv eller vores børn," mener hun.

Vil ikke moralisere
Mias mand, Daniel Toft Jakobsen, er politisk aktiv for

Socialdemokraterne. Han sad i Folketinget som stedfortræder i 2012-13, og 1. januar 2014 blev han medlem af byrådet i Hedensted. Det tager megen tid, men

for. Vi er privilegerede, fordi vi har mulighed for at tage dette valg, og vi gør det, fordi vi har brug for det. Vi vil ikke moralisere over andres liv, men vi kunne ikke få det til at hænge sammen," siger Mia.

Tiden er dyrebar

Mia og Daniel har set i øjnene, at deres beslutning reducerer deres økonomiske muligheder.

"Generelt har vi som småbørnsfamilier meget store forventninger til, hvad det er vores ret at have. Vi har vænnet os til udlandsferier hver sommer. Men hvis det er på bekostning af vores børns ve og vel, så er det jo ikke det værd. Tid er mere dyrebar end penge, og tiden, hvor børnene er små, er uendelig dyrebar," siger Mia.

Hun glæder sig over at have fået tid til familien og sig selv. Og også til at tage hånd om sit åndelige liv i form af den personlige andagt.

Sluk for skærmene og dyrk nærværet

Kristian Andersen udfordrer familierne til at foretage sig noget sammen – og menighederne til at holde færre udvalgsmøder

Vil vi for meget?

Det spørgsmål må man en gang imellem stille hinanden i familien. Det mener Kristian Andersen, som er forstander på Efterskolen Solgården i Tarm og også har en terapeut-uddannelse bag sig. Og han konstaterer, at virkeligheden for mange familier langt fra er ideel.

"Der kræves meget på arbejdsmarkedet i dag, og børnene har lange skoledage. Når fritidsinteresserne også skal passes, er der ikke altid så meget energi tilbage

til at investere i familien," vurderer han.

Hvad ønsker vi?

Han har ikke nogen patentløsning på problemet, men en af mulighederne for børnefamilier er, at en af forældrene går ned i tid, mens børnene er små.

"Det vil skabe mere energi i hjemmet og være en god investering for familierne som helhed, for børnene og for samfundet," mener han.

Hans primære råd er, at man en gang imellem sæt-

ter sig ned i familien og overvejer, om man har gang i for mange ting.

"Det er rigtig godt at overveje, hvordan man ønsker at have det. Og så må man tale sig frem til, hvilke forandringer, der i givet fald skal til, og blive enige om at handle på det."

Skab mere nærvær

Helt konkret opfordrer Kristian Andersen til at skabe mere nærvær i familien, når den endelig er sammen.

"Vi har for eksempel

alle sammen rigtig mange skærme, vi skal passe i form af mobiltelefon, tv, pc og tablets. Her må vi være mere selvkritiske og også lære vores børn at overveje, om skærmene behøver at tage så megen tid, som de gør."

Han opfordrer også til, at man som familie foretager sig noget sammen. Spiller nogle spil, synger sammen eller noget helt tredje.

"Det er farligt, hvis man ikke længere er nærværende i familien, men kun fysisk

til stede."

Og her udfordrer han især mændene til at gøre op med den tankegang, at samvær er spild af tid.

"Som mænd kan vi godt opleve en rastløshed i forhold til det at være sammen i familien bare for at være sammen. Det er jo ikke effektivt, tænker vi. Men det er vigtigt, at vi er nærværende, og det kan man faktisk lære!

Færre udvalgsmøder

Endelig nævner Kristian Andersen også opgaverne

i menigheden som et element, der kan tage megen tid for børnefamilier.

"Det er en velsignelse at være med i menighedens arbejde. Samtidig er det vigtigt, at der er mulighed for at få et pusterum, hvis man bliver for presset i familien," siger han.

Og helt generelt, mener han, at der på nogle områder kan skæres ned på antallet af udvalgsmøder, når en opgave skal løses i menigheden.

brs

kirke;

Jens Ole Christensen; Sognepræstens tvivl dækker ikke over en reel tvivl, men over en fornægtelse af Bibelens kernebudskaber

Teolog: Paulus troede ikke på en fysisk opstandelse

Generalsekretær i LM frygter, at biskoppen vil affeje problemet

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Troen på Jesu opstandelse som en fysisk, konkret handling er en moderne tilføjelse fra 1800-tallet. Det siger ph.d. i teologi Lars Sandbeck til Kristelig Dagblad. Opstandelsen blev nyfortolket for at imødegå truslen fra darwinisme mener han. Han mener heller ikke, at Paulus troede på en fysisk opstandelse:

"Paulus taler aldrig om, at graven var tom, eller at Jesus viste sig fysisk for nogen," siger Lars Sandbeck.

Nødløgn om opstandelse Udtalelsen kommer i forlængelse af et interview med sognepræst Per Ramsdal i *Jyllands-Posten* juledag. Her fortalte Per Ramsdal, at han ikke tror på Jesu fysiske opstandelse, men bruger det som en "nødløgn", når han berører emnet i prædikener ved begravelser.

Efterfølgende har biskop i København Peter Skov-Jakobsen indkaldt Per Ramsdal til en tjenstlig samtale, som vil finde sted i begyndelsen af dette år.

Det er vranglære

Men al talen om, at Jesus ikke opstod fysisk, er vranglære, siger generalsekretær i LM Jens Ole Christensen.

Generalsekretæren henviser til Lukasevangeliet

Det er en "nødløgn", når Per Ramsdal taler om Jesus fysiske opstandelse ved begravelsr.

kapitel 24, der fortæller om, hvordan den opstandne Jesus viste sig for disciplene. Ifølge bibelteksten troede disciplene, at Jesus var en ånd, og Jesus spiser et stykke stegt fisk for at bevise, at han ikke er et spøgelse.

Jens Ole Christensen er på den baggrund meget klar, når han afviser, både at den fysiske opstandelse skulle være en moderne tilføjelse, og at Paulus ikke troede på en fysisk opstandelse.

"Det er ganske enkelt ikke sandt," siger han.

Tvivl eller fornægtelse

Men generalsekretæren mener også, at sognepræst Per Ramsdal afskaffer retten til at tvivle. Sognepræstens tvivl dækker nemlig

ikke over en reel tvivl, men over en fornægtelse af Bibelens kernebudskaber, mener han.

"Jeg synes, man i denne debat forveksler tvivl og fornægtelse," siger generalsekretæren, der samtidig er bekymret for, at biskoppen vil acceptere sognepræstens fornægtelse som en del af præsternes ret til at tvivle.

Vælg en anden præst

På baggrund af dette mener generalsekretæren, at spørgsmålet om den fysiske opstandelse er så afgørende, at man ikke skal sidde under forkyndelsen hos præster, der fornægter opstandelsen.

"Vi anbefaler, at man går

hen i kirker, hvor der er en god forkyndelse. Det vil sige, hvor præsten tror på en fysisk opstandelse. Det har aldrig været vores strategi at anbefale alt i folkekirken."

Problemet er ikke nyt

Generalsekretær Jens Ole Christensens råd til de kristne i Danmark er at bede og at modsige fornægtelsen af opstandelsen der, hvor man har mulighed for det.

Samtidig gør han dog opmærksom på, at dette ikke er et nyt problem. Problemet var nok større i 1950'erne, mener han, hvor den tyske teolog Rudolf Bultmans bibelkritiske tanker var nye. Bultman forbindes i Danmark mest med Tidehvervsbevægelsen.

Mulige problemer med visum i Etiopien

Missionsorganisationen Promissio opgiver udsendelsen af to volontører. Ifølge organisationens hjemmeside skyldes det nye visumregler i Etiopien. Promissio hed tidligere Dansk Ethioper Mission.

Visumreglerne blev indført i december 2014.

Missionskonsulent Bent Olsen er opmærksom på, at det kan give problemer for LM's udsendinge:

"Vi kender stadig ikke konsekvenserne af de nye regler, men vi er opmærksomme på, at der kan være et problem," siger han og fortæller, at han i samarbejde med LM's samarbejdsrelationer i Etiopien arbejder på at finde de bedste løsninger.

LM har i øjeblikket to volontører i Etiopien.

n/m

Flere unge tror på Gud

Siden 1995 har Center for Ungdomsstudier spurgt elever i 7.-9. klasse, om de tror på Gud. I den periode er antallet af elever, der svarer ja på spørgsmålet, steget fra 40 procent til 57 procent. Det skriver Danmarks Radio på deres hjemmeside. Hele 57 procent svarer ja til, at de tror på Gud. I 1995 svarede kun 40 procent ja.

Ph.d. i teologi og leder af Center for Ungdomsstudier Søren Østergaard mener ifølge Danmarks Radio, at det er mødet med muslimerne, der sætter nogle eksistentielle overvejelser i gang.

n/m

Katedral fra 300-tallet omdannet til moske

Katedralen i Mosul i det nordlige Irak er blevet omdannet til en moske. Ærkebiskoppen, Nicodemus Daoud Matti Sharif, fortæller, at terrorgruppen Islamisk Stat (IS) har taget den 1700 gamle katedral og det lige så gamle kloster.

Det fortæller han til den norske avis *Dagen*.

Hans syrisk-ortodokse menighed i byen fik at vide, at de kunne beholde deres huse, hvis de ville konvertere til islam. Det glæder den forviste ærkebiskop, at ingen fra hans menighed gav efter:

"Jeg er så glad for, at jeg har dem her hos mig alle sammen. De kan tage alt fra os, men de kan ikke fjerne Gud fra vore hjerter," fortæller biskoppen til *Dagen*.

Ærkebiskoppen fortæller, at Mosuls muslimske indbyggere sluttede sig til IS under angrebet på byen.

Næsten en million kristne har forladt Irak i de sidste 11 år. Mange af dem flygter til Europa.

Han forventer, at Irak vil være helt tømt for kristne i løbet af to til fem år.

n/m

40 procent af norske frikirkefolk åbnede ikke Bibelen i 2014

Meningsmåling afslører sjældent bibellæsning blandt nordmændene

Kort før jul offentliggjorde den norske avis *Dagen* en stor undersøgelse, der viste, at 70 procent af nordmændene ikke læste i Bibelen i 2014 overhovedet. Mere overraskende viste undersøgelsen også, at 40 procent af medlemmerne i de frikirkelige trossamfund overhovedet ikke havde åb-

net Bibelen i 2014. Kun 18 procent læser ofte i Bibelen, viste undersøgelsen.

Undersøgelsen viste også, at den daglige bibellæsning er højest blandt de 18-30 årige.

Konsekvenser for kristent arbejde

Den lave andel af bibellæse-

re i frikirkelig sammenhæng skræmmer *Dagens* redaktør Tarjei Gilje. Selvom han ikke mener, der er grundlag for at sige, at tendensen gælder alle de norske kristne i frikirkerne, så mener han alligevel, at det er en udfordring:

"Når kendskabet til Guds ord bliver reduceret, får det konsekvenser for alle dele af

kristent arbejde," skriver han.

Generalsekretær i det norske bibelselskab Ingeborg Mongstad-Kwammen mener dog også, at undersøgelse overrasker positivt. Det er glædeligt, at 30 procent af nordmændene forholder sig til Bibelen, fortæller hun i et interview til *Dagen*:

"Det er rigtig meget, at op-

imod en tredjedel af nordmændene har forholdt sig til Bibelen i det sidste år. Det er positivt både ud fra et kristent perspektiv, og hvis man ser på Bibelen som en del af den kristne kulturarv."

Kærlighed til Bibelen vækkes i mødet med Gud

I en anden leder i *Dagen*,

opfordrer redaktøren til, at undersøgelsen ikke bliver årsag til skyldfølelse. I stedet skal undersøgelsen bruges som et kald til at inspirere til bibelglæde i alle forsamlinger.

"Den virkelige kærlighed til Guds ord vækkes først, når vi møder Ordets Gud", slutter redaktøren.

n/m

Ronni Pihl; Nogle gange kunne det være befriende at høre nogen fortælle om deres problem, mens de står i det i stedet for først på den anden side

Svagheden er en del af livet

Svagheden skal ikke gemmes. Den skal deles, mener Ronni Pihl, der har muskelsvind

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Han glemmer det ofte selv, når han præsenterer sig for fremmede, men der er næppe nogen tvivl om, at den store kørestol er det første, alle lægger mærke til, når de møder 32-årige Ronni Pihl.

Men de mennesker, der vover sig bare en anelse ned under overfladen, møder en mand med en smittende livsenergi.

"Gud har lagt en glæde i mig over at række ud til andre. Jeg får energi af at hjælpe andre og være sammen med andre. Det giver mig et kick at kunne hjælpe og bruges til at hjælpe andre."

Musklerne nedbrydes gradvist

På mange måder ligner Ronnis liv mange andres. Han er bygningsingeniør i Rambøll og sidder i et mindre fælleskontor med en håndfuld af sine kolleger og laver 3D-modeller og beregninger på en computer. Når han ikke er dér, bruger han tiden i sin lejlighed i Hillerød, sammen med sine venner og bekendte eller i Frikirken i Hillerød, hvor han er kommet i flere år.

Men hele Ronnis liv foregår i en kæmpe kørestol og til omkvædet af lyden fra en respirator, der hjælper ham med at trække vejret.

Ronni har Duchennes. Det er en særlig type af muskelsvind, som rammer en meget lille del af befolkningen og kun drengebørn. Man er født med handicappet, og lægerne har ingen kur imod det. Sygdommen nedbryder musklerne i kroppen gradvist.

Derfor sidder Ronni i kørestol og har en hjælper omkring sig 24 timer i døgnet. Han har behov for hjælp til at spise, børste tænder og en række andre ting, som andre mennesker tager for givet at kunne gøre selv.

Fra trehjulet kørestol til elektrisk kørestol

Svagheden er blevet et vilkår i alt, hvad Ronni gør. Sådan har det været, siden han var barn. Hans sygdom har langsomt taget kræfterne

Ronnis Pihls liv foregår i en kæmpe kørestol og til omkvædet af lyden fra en respirator, der hjælper ham med at trække vejret

ud af ham, men det er sket så langsomt, at han ikke husker, hvornår de konkrete ting skete.

Som barn kunne han gå selv. I frikvartererne på LM's skole Johannesskolen i Hillerød måtte han bruge en trehjulet kørestol, når de andre børn løb rundt og legede. I dag sidder han i kørestol, men alle ændringerne er sket langsomt.

Han fortæller, at de sværeste øjeblikke er de mange nederlag, hvor han må overlade en opgave, som han tidligere selv har gjort, til en hjælper. Som da han endelig opgav at børste tænder selv, fordi det var alt for opslidende.

Alligevel glæder han sig over, at tingene er sket i et meget langsomt tempo:

"Det er en velsignelse, at tingene er sket langsomt over mange år. Det bliver en af de faktorer, der skaber en," fortæller han.

Svagheden former alle mennesker

Ronni er overbevist om, at hans svaghed former ham. Han mener, det er en lektie, som gælder for os alle. Hans egen svaghed er synlig. Andres svaghed kan være skjult.

Ronni vil gerne vise sin omverden, at svagheden er en del af livet og også en del af kristendommen:

FOTO: NICKLAS LAUTRUP-MEINER

"Jeg vil gerne vise verden en svaghed, og at kristendommen ikke bare handler om mirakler, eller at hvis man tror på Gud, så går alting godt, og at hvis det ikke går godt, så findes Gud ikke. Jeg tænker ofte på det til nadver. Andre i kørestol får nogle til at tage nadveren med ned til dem, men jeg vil gerne selv komme frem, så jeg kan vise, at vi er nogle, der ikke selv kan klare os. Det er også vigtigt for mig, at den, der giver brødet, ikke giver mig det via min hjælper, men direkte til mig, så jeg viser svagheden."

Svagheden må ikke gemmes væk

Det er vigtigt for Ronni, at svagheden ikke bliver gemt væk. Måske fordi han ikke selv kan gemme sin egen svaghed væk. Derfor kan han også godt lide vidnesbyrd fra folk, der er svage. Desværre kommer mange først frem og fortæller deres vidnesbyrd, når de ikke er svage længere:

"Jeg synes, det er dejligt, når jeg hører om folk, der overvinder problemer. Men nogle gange kunne det være befriende at høre nogen fortælle om deres problem, mens de står i det i stedet for først på den anden side," siger han.

"Vi har fælles ansvar for at støtte op om hinanden, og det er rigtig svært at række ud og hjælpe, hvis vi først fortæller om problemerne, når de er overstået. Det er svært at række ud, hvis man ikke ved, hvad problemet er."

Beder om et fantastisk mirakel

Selvom svagheden er en del af Ronnis liv, er han ikke holdt op med at bede om helbredelse. Han tænker selv, at en helbredelse ville være et kæmpe vidnesbyrd for alle, han kender. Selv de mennesker, han kun kender overfladisk, ville måske få øjnene op for Guds storhed, hvis han blev helbredt.

Men helbredelsen er ikke kommet endnu, og Ronni

forstår det på den ene side ikke. Men han lægger sin sag i Guds hånd:

"Jeg har en fast forankret tro på, at Gud vil det gode. Jeg tror på, at Gud har en anden plan for mig, der åbenbart er vigtigere end et stort mirakel. Jesus siger også, at lige meget hvor store mirakler vi ser, så vil vi ikke tro. Så måske vil store mirakler ikke få en lige så stor betydning, som vi tror."

Når svagheden forsvinder

Der er adskillige prognoser for, hvor lang tid mennesker med Duchenne lever. Ifølge nogle prognoser har Ronni allerede levet meget læn-

gere, end folk med sygdommen normalt gør.

Alligevel tænker Ronni ikke på døden. Han ved, at den kommer en dag, uanset om det bliver som en konsekvens af sygdommen eller ej.

Han kan godt sætte sig ind i, at nogle ønsker at ende deres liv på grund af deres sygdom, men om sig selv siger han, at han gerne vil leve så behageligt og meningsfuldt som muligt i den tid, han er her.

"Jeg tror stadig, at Gud vil gøre et stort mirakel, så jeg bliver rask. Men hvis Gud ikke vil helbrede mig på denne jord, så vil han på Den Nye Jord."

Efter interviewet har Ronni Pihl sendt dette vers fra Bibelen, som han synes rammer interviewet ind:

"Derfor bliver vi ikke modløse, for selv om vort ydre menneske går til grunde, fornyes dog vort indre menneske dag for dag. For vore lette trængsler her i tiden bringer os i overmål en evig vægt af herlighed."

2 Korintherbrev 4,16-17

TEMA

Merete Sode Mogensen; Døden er en definitiv adskillelse fra liv til død, som det er vigtigt at italesætte. Der er et skille mellem at trække vejret og ikke at trække vejret

Hospice har fokus på levende mennesker

Hospice-sygeplejerske: Døden hører naturligt med til livet – men det er også den sidste fjende

AF KAJA LAUTERBACH

Alle patienter på hospice har fået en diagnose, og de ved, at sygdommen er uhelbredelig.

Det fortæller sygeplejerske Merete Sode Mogensen fra Hillerød, der har arbejdet på Arresødal Hospice i to år. Her er størstedelen kræftpatienter.

"Ingen ved imidlertid, hvor lang restlevetid patienterne har, og derfor møder vi dem som levende mennesker. Vores opgave er ikke helbredende behandling, men at tage vare på deres behov, mens de lever, og give lindring for smerter og ubehag – både fysisk, psykisk og til dels socialt," siger hun.

Den lindrende behandling kan ske både medicinsk samt ved nærvær og omsorg, og den sker i et samarbejde mellem personale, patienter og pårørende.

Merete Sode Mogensen fortæller, at mange tror, at de skal dø, når de kommer på hospice, men at flere oplever en opblomstring for en tid.

"Mange kommer fra sygehusafdelinger, hvor der er fysisk uro og ikke er tid til nærvær. Når de så oplever, at der ikke er fokus på sygdommen, men at der netop er ro, og tid til fokus på de menneskelige, får de det bedre," siger hun.

Selv om mange dør på hospice, bliver omkring 25 procent af patienterne ud-

skrevet, men kan genindlægges ved fornyet ønske eller behov.

Patienternes dagsorden
"Det er patienten, der sætter dagsorden på hospice og beslutter, hvad man gerne vil bruge sin dag til. Som personale står jeg til rådighed for patienten, og i samarbejde beslutter vi, hvad tiden med mig skal bruges til," siger Merete Sode Mogensen.

Hun forklarer, at nærvær også er at observere og vejlede, så patienterne får hjælp til at bruge kræfter på det, de gerne vil.

Hvad der er en værdig død, er individuelt, og alle forløb er individuelle, men livshistorier fylder meget på Arresødal Hospice.

Når patienterne får lov til at fortælle deres historie om det levede liv, er det med til at skabe en sammenhæng, der sætter ting sammen, som er gået i stykker. For mange giver det en ro og befrielse – eller fred og ro til at dø.

Definitiv adskillelse

Merete Sode Mogensen har tidligere arbejdet med døende patienter på neurologisk afdeling og på et plejehjem.

Her oplevede hun, at ordet "død" ofte var et tabu for både personale, patienter og mange pårørende. På hospice derimod bruger de ordet død modsat de mange upræcise omskrivninger,

Syv procent af de pårørende til patienter på Arresødal Hospice er under 16 år. Sygeplejerske Merete Sode Mogensen med en af de bøger, som personalet bruger i samtaler med dem om døden.

man ellers bruger.

"Døden er en definitiv adskillelse fra liv til død, som det er vigtigt at italesætte," siger hun.

Rart sted for børn

Personalet på Arresødal bruger også megen tid på at tale med og drage omsorg for de pårørende. Det er meget forskellige mennesker:

ældre ægtefæller, unge ægtefæller, voksne børn, unge børn og børnebørn. Cirka syv procent er under 16 år.

"Det er vigtigt, at børnene ikke føler sig overset. Vi har legetøj og legeplads og gør meget for, at de skal opleve hospice som et rart sted at være," siger Merete Mogensen.

Nogle uger efter døds-

faldet kalder personalet de pårørende ind til en opfølgningssamtale, og de opfordrer dem til komme i en sorggruppe i for eksempel kirker eller Kræftens Bekæmpelse.

Mangfoldig religiøsitet

Merete Mogensen minder om, at alle mennesker på en måde er døende. Og alle

kommer til at opleve døden i forhold til omgangskreds og familie – ja, sin egen dødelighed.

"Døden hører naturligt med til livet, men uanset hvad vi tror på, er døden en fjende – også for os kristne – for vi vil gerne livet."

"Mange mennesker siger, at de ikke er bange for at dø, men for det, der sker inden. Det, som de ingen kontrol har over."

Flere giver udtryk for, at de ikke tror på, at der findes noget efter dødens indtræden. Det er bare slut.

"Men religiøst liv er mangfoldigt. Mange har symboler, som de mener, giver dem ro og fred til at kunne dø," oplever Merete Mogensen.

Tal om begravelsen

På Arresødal taler personalet mange gange med patienterne om, hvad de ønsker, der skal ske med dem efter døden. Det opfordrer Merete Sode Mogensen alle til at tænke over, tale om og nedskrive.

"At tale om det er for nogle en bearbejdning af livet og af, at man ikke er udødelig," siger hun og fortæller, at der findes en bog fra bedemandforretningerne, som kan være en hjælp til at komme i gang.

Hun har selv lavet et livstestamente, og hun og hendes mand har lovet hinanden, at de vil tage nogle af beslutningerne for deres efterladte.

Hvad er aktiv dødshjælp?

Begrebet aktiv dødshjælp dækker over, at man er direkte medvirkende til, at et andet menneske dør. Aktiv dødshjælp kaldes også for medlidenhedsdrab eller eutanasi (græsk: den gode død).

Aktiv dødshjælp er ulovligt i Danmark
I Danmark er aktiv dødshjælp ulovligt. Det gælder både, hvis man dræber en person på personens egen opfordring, eller hvis man

hjælper en anden til at begå selvmord.

71 procent af danskerne går ind for aktiv dødshjælp ifølge en undersøgelse foretaget af *Trygfonden*. 61 procent af de danske politikere er dog imod, at aktiv dødshjælp skal være tilladt i Danmark. Det viser en undersøgelse, som *Kristeligt Dagblad* foretog i 2013.

Forskellige former for dødshjælp
Som dansk patient har man

dog ret til at modsætte sig behandling, selvom det vil fremskynde døden. Dette kaldes passiv dødshjælp.

Det betyder, at det er lovligt i Danmark at slukke for en respirator eller stoppe behandlingen af et menneske, der er dødeligt syg. Det er også tilladt at give medicin, der lindrer smerterne hos en døende patient, men samtidig afkorter livet.

En anden form for døds-hjælp er hjælp til, at patienten selv kan afkorte sit

liv ved hjælp af medikamenter, som en læge udleverer med henblik på, at patienten skal tage sit eget liv. Dette kaldes assisteret selvmord og er også ulovligt i Danmark.

Lægens intention er afgørende
I dansk lovgivning er det en afgørende forskel på de forskellige former for døds-hjælp, hvad lægens intention er.

Ved aktiv dødshjælp og

assisteret selvmord er det lægens intention at afslutte patientens liv. Ved passiv dødshjælp er det lægens intention at lindre patientens smerter.

Dødshjælp er tilladt i andre lande
Aktiv dødshjælp er tilladt i både Holland, Luxembourg og Belgien. I Belgien er aktiv dødshjælp også tilladt til børn under 12 år, hvis det vurderes, at barnet er i stand til at tage beslut-

ningen, og hvis forældrene indvilliger. Barnet skal være uhelbredeligt og lide af en "ubærlig" sygdom ifølge den belgiske lovtækt.

Belgien har desuden netop den 11. januar 2015 givet aktiv dødshjælp til en fange, der er dømt for gentagne voldtægtsforbrydelser.

I USA har fire stater tilladt aktiv dødshjælp, mens Schweiz tillader assisteret selvmord både for landets egne borgere og udlændinge.

TEMA

Ellen og Finn Kappelgaard; Et menneske bliver aldrig en værdiløs "grøntsag" i Guds øjne, og derfor burde vi nok ikke bruge det udtryk om noget menneske i det hele taget

Det kristne menneskesyn er et værn

Respekten for eget og andres liv kalder på omsorg

AF ELLEN KAPPELGAARD, PSYKIATER, FORMAND FOR KRISTELIG LÆGEFORENING, OG FINN KAPPELGAARD, TIDLIGERE SOGNEPRÆST

Aktiv dødshjælp er igen til diskussion i Danmark. Denne gang er debatten fremmet af en gruppe modstandere med praktiserende læge, tidligere formand for *Kristelig Lægeforening*, Hans Holmsgaard i spidsen.

Som han selv har udtalt, var han næsten sikker på, at en god spørgeskemaundersøgelse med tydelige spørgsmål ville vise, at de fleste danskere er imod legalisering af aktiv dødshjælp.

Men også denne undersøgelse viste, at 68 procent af de adspurgte var enige i udsagnet: "det skal gøres lovligt på begæring fra patienten eller de pårørende at give en dødelig dosis medicin med det formål, at patienten skal dø."

Dog gælder det indtil videre, at flertallet af Folketinget

er imod lovgivning om aktiv dødshjælp.

Ingen ønsker at lide unødigt

Hvordan kan det være, at så stort et flertal af vi danskere ønsker denne mulighed? Det er der givetvis mange forskellige forklaringer på.

Da spørgsmålet om legalisering af aktiv dødshjælp blev behandlet i Det Etske Råd i 1990'erne, var fokus først og fremmest, at håbløst syge kunne have brug for denne mulighed, fordi de i nogle tilfælde ikke kunne smertedækkes.

Dette synspunkt er meget indføleligt. Ingen af os ønsker, hverken for os selv eller andre, at lide unødigt. Men sagen er, at lovgivningen allerede i dag giver mulighed for smertedækning hos uafvendeligt døende, som det hedder, også selv om det kan fremskynde døden.

Vi tror, at vi ved bedst selv

Siden er der kommet mange andre begrundelser for at legalisere aktiv dødshjælp.

Vi lever i en tid, hvor individualismen og den enkeltes selvbestemmelse er blevet ophøjet til det allervigtigste. Samtidig har vi desværre i

Lovgivningen giver allerede i dag mulighed for smertedækning hos uafvendeligt døende, fortæller Ellen og Finn Kappelgaard.

en vis udstrækning mistet evnen til at se værdien i at være en del af et fællesskab og erfare betydningen af somme tider at kunne give og somme tider at kunne modtage hjælp.

Netop troen på, at vi selv ved bedst, også når det gælder liv og død, og at vi ikke ønsker at være afhængig af nogen, hverken Gud eller mennesker, spiller også en rolle i debatten om aktiv dødshjælp.

Det kristne menneskesyn er det eneste bolværk

Med et kig til Holland og Belgien, som de lande, der har haft aktiv dødshjælp i en årrække, ser vi, at aktiv dødshjælp nu også anvendes til børn, demente og psykisk syge.

Det er let at forestille sig,

FOTO: SYC.HU

at en legalisering af aktiv dødshjælp i Danmark vil kunne blive en "glidebane" på lignende vis.

På den baggrund er det kristne menneskesyn tilsyneladende det eneste bolværk, der kan holde i denne debat, selv om der også kan fremføres andre meget vigtige argumenter på det helt menneskelige plan, som for eksempel at plejekrævende mennesker vil kunne føle sig

presset til at bede om aktiv dødshjælp, fordi man belastar familien og samfundet.

Ingen selvbestemmelse over livet

I forhold til budet "Du må ikke slå ihjel" er der ikke selvbestemmelse, heller ikke når det handler om vores eget liv. Har vi helt glemt, at budet er givet os for at værne om vores liv og værdighed?

Livet er givet os af Gud og er derfor helligt og værdifuldt i Guds øjne, også selv om vi ikke selv føler det. Et menneske bliver aldrig en værdiløs "grøntsag" i Guds øjne, og derfor burde vi nok ikke bruge det udtryk om noget menneske i det hele taget.

Aktiv dødshjælp er ikke den rigtige og mest værdige løsning på menneskelivets smerte og lidelse. Vi skal ikke fjerne lidelsen ved at fjerne mennesket, der lider, som det er sagt i debatten.

En værdig afslutning på livet

I stedet handler det om aktiv livshjælp, det vil sige, at den syge eller gamle kan få en værdig livsafslutning med al den hjælp, der er brug for, også når det er nødvendigt med lindring af smerter, hvad enten det er fysiske eller psykiske smerter.

Denne hjælp er mere tidskrævende for alle parter end at tilbyde aktiv dødshjælp, men den er både værdig og livsbekræftende.

Lad os værne om et samfund, der fortsat har syn for, at svage, handicappede og syge mennesker får den hjælp til livet, de har brug for, også selv om det økonomisk ikke er rentabelt.

IPSICC

International Psychotherapeutic School in Christian Culture

- fokus på seksuelle, emotionelle, fysiske og åndelige overgrebsproblematikker

IPSICC - den certificerede psykoteraeutiske uddannelse baseret på et kristent menneskesyn starter nyt hold i Kolding den 1.-8. august 2015. Uddannelsen foregår på engelsk, den tages over 4 år og er opdelt i 11 moduler. Den er tilrettelagt, så man samtidig kan passe et fuldtidsarbejde.

Se nærmere på www.ipsicc.org for yderligere information og tilmelding. Eventuelle spørgsmål til:

International leder for IPSICC: Vibeke Møller, læge og psykoteraeut MPF: vibeke@ipsicc.org

Telefon: +45 29 89 14 31

Lamaer til udsendelsesfest

AF KAJA LAUTERBACH

Lamaen Pedro satte kulør på udsendelsesfesten for Mathilde og Thomas Krüger. Til daglig bor han på fårefarmen Hedelam i Skærbæk i Sønderjylland.

Udsendelsesfesten fandt sted på Efterskolen Solgården den 11. januar. Her var op mod 500 mennesker med til at sende det unge par ud til en opgave som ungdomsmissionærer. Parret rejste til Peru i tirsdags.

Seks andre lamaer havde også en særlig rolle. Det var små lamaer lavet af garn – en til hver nærkontaktkreds – der skal hjælpe dem med at huske det unge missionspar i forbøn.

FOTO: KARSTEN OLESEN

TEMA

Theo Boer; Aktiv dødshjælp ikke bare resultatet af et skift i moralen. Det er også begyndelsen på en ny moral

Aktiv dødshjælp udtryk for ny moral

De moralske grænser rykker sig, mener tidligere tilhænger

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

"Aktiv dødshjælp er en glidebane, der ikke ender før det er en ret for patienten at få aktiv dødshjælp og en pligt for lægen at udføre den." Så voldsomme er konsekvenserne ifølge Theo Boer, der er professor i værdietik i Holland.

Theo Boer som tidligere var fortæller for aktiv dødshjælp er i dag modstander.

Ifølge *Kristeligt Dagblad* har professoren skiftet holdning, fordi han har set, hvordan der er sket et skred i loven om aktiv dødshjælp.

Begyndelsen på en ny moral

Ifølge Theo Boer er aktiv dødshjælp ikke bare resultatet af et skift i moralen.

"Det er også begyndelsen på en ny moral," fortæller han ifølge *Kristeligt Dagblad*.

Det var naivt at tro, at praksis omkring aktiv dødshjælp ikke ville ændre sig, fortæller han. Og grænserne har virkelig rykket sig. Området er blevet en etisk glidebane, mener den hollandske professor.

Derfor råder han kraftigt til, at de danske politike-

I Holland fik 4.829 patienter fik ydet aktiv dødshjælp i 2013. Professor Theo Boer frygter, at det bliver en pligt for læger at udføre dødshjælp.

re laver meget specifikke regler, der fastsætter nogle klare kriterier, hvis Danmark ønsker at indføre aktiv dødshjælp.

Mange flere får aktiv dødshjælp

Holland var det første land i Europa, der indførte aktiv dødshjælp. I de senere år er der sket en kraftig stigning i antallet af patienter, der får aktiv dødshjælp. Fra 2008 til 2013 skete der en fordobling, så i alt 4.829 patienter

FOTO: SYC.HU

fik ydet aktiv dødshjælp i 2013.

Undersøgelser fra det anerkendte lægevidenskabelige tidsskrift *The Lancet* viser dog, at 273 personer fik aktiv

dødshjælp i 2010, uden at de selv havde bedt om det.

Senest har der også været et ønske blandt læger om at udnytte aktiv dødshjælp til at få flere organer til de

patienter, der har behov for organ donation.

Demente, forbrydere og børn

Også i Belgien er der sket et

skift på området. Ligesom nabolandet Holland har Belgien oplevet et stigende antal mennesker, der får aktiv dødshjælp, siden det blev lovligt i 2002. I 2014 blev loven udvidet, så det også blev muligt for demente og børn at få aktiv dødshjælp.

11. januar 2015 fik den dørmte voldtægtsforbryder og morder Frank Van Den Bleeken lov til at få aktiv dødshjælp. *Jyllands-Posten* skriver, at Van Den Bleeken regner sig selv for at være en plage for samfundet. Han mener ifølge sin forsvarer, at han lider af ubærlige psykiske lidelser.

Sagen vil påvirke Danmark

Sagen om fangen, der har fået aktiv dødshjælp, vil påvirke debatten i Danmark. Det mener professor i etik og medlem af etisk råd Thomas Ploug. Han udtaler, at det er problematisk at give en fange aktiv dødshjælp, uanset om man går ind for aktiv dødshjælp eller ej.

Selv hvis man går ind for aktiv dødshjælp, skal man tage stilling til om en fange kan få lov til at slippe for sin straf, siger han ifølge *Jyllands-Posten*.

Ret til at være til besvær

Omsorgen for de svageste forsvinder, siger læge

Debatten om aktiv dødshjælp skræmmer den danske læge og tidligere formand for Kristelig Lægeforening Hans Holmsgaard.

"Der bliver mindre plads til omsorgen for den svage," fortæller lægen, der har været praktiserende læge i Thyborøn siden 1988.

Erklæring imod dødshjælp

Forskrækkelsen over, at over halvdelen af danskerne går ind for aktiv dødshjælp, fik i efteråret Holmsgaard til at lave en erklæring mod aktiv dødshjælp. Erklæringen blev underskrevet af 30 repræsentanter fra forskellige

politiske partier, religioner, patientforeninger og lægeforeninger.

Erklæringen med overskriften *Omsorg indtil døden* skabte i efteråret en del debat i de danske medier. Holmsgaard har også startet en gruppe på Facebook under samme navn, der sætter fokus på aktiv dødshjælp.

Vi er afhængige af hinanden

Erklæringen lægger vægt på, at det er et vilkår ved livet, at vi er afhængige af andre. Det gælder både, når vi bliver født, og når vi dør. Samtidig gælder det mange

handicappede. Erklæringen understreger, at de uværdige livsmomenter skal bekæmpes, men ikke ved at slå mennesket ihjel.

"Mange tror, at man kan undgå smerte og lidelse ved for eksempel at indføre aktiv dødshjælp. Men det er en illusion. Lidelsen er en del af livet, og man kan ikke afskaffe lidelsen ved at fjerne den lidende. Vi skal turde være der, hvor lidelsen og magtesløsheden er. Nogle gange er omsorg at hjælpe med rent praktiske ting, andre gange er det at være 'medlidende'. Som kristne har vi den fordel, at vi har et sted at gå hen med vores

magtesløshed og vores lidelse," udtaler Holmsgaard.

Frygten for at være en byrde

Holmsgaard har problematikken tæt inde på livet, da hans kone, Lis, har demens. I Belgien kan demente få aktiv dødshjælp. På baggrund af det fortæller hun til *Kristeligt Dagblad*, at hun frygter, at hun en dag skal tage stilling til, om hendes liv er bevaringsværdigt.

Men hvis samfundet har fokus på, at alle skal kunne yde, så overser vi den svage, fortæller hendes mand til *Tro & Mission*:

"Noget for noget"-politik-

ken har taget over, således at man først må yde, inden man kan nyde. Men hvad med ham, der ikke har noget at yde?"

Glidebane, der presser til ønske om at dø

I erklæringen lyder det blandt andet, at aktiv dødshjælp er en glidebane, der vil lægge et pres på folk, der er afhængige af andre. Erklæringen citerer en undersøgelse fra staten Washington, der viste, at 61 procent af dem, der fik ydet aktiv dødshjælp i staten i 2013, angav frygten for at være en byrde som begrundelse for ønsket om aktiv dødshjælp.

"Lidelsen er en del af livet, og man kan ikke afskaffe lidelsen ved at fjerne den lidende," siger Hans Holmsgaard.

Af samme grund ønsker underskriverne af erklæringen at fastholde "retten til at være til besvær". nlm

anmeldelser;

Studiehæfte om stress med tvivlsom titel

BOGANMELDELSE
AF POUL FRIIS

**Carsten (Sprint) Korsholm Poulsen med flere:
Stress
Lohse 2014**

56 sider – 49,95 kroner

Hæftet er et bibelstudie til syv samlinger. Det behandler emner som: Arbejdet betragtet fra både skabelsens og syndefaldets perspektiv; at sætte grænser ved ikke at påtage sig for mange opgaver og byrder; Martha og Maria som to mennesketyper med hver deres styrker og farer; overvejelser over nogle af Guds mange navne, som hver især viser noget om, hvordan vi skal leve.

Der er også et afsnit om, at Gud ofte kalder os til at bryde med vores vante livsmønster – at gå ud i noget nyt og vove at miste kontrollen, samt et om Elias' mentale sammenbrud, efter at han ellers lige havde fremstået så stærk over for kong Akab på Karmels bjerg.

Hæftet inddrager mange relevante bibeltækster og udfolder gode perspektiver. Der er spørgsmål, som kan give anledning til væsentlige samtaler i gruppen. Spørgsmål, som udfordrer til, at vi taler åbent og ærligt om, hvordan vi oplever vores tilværelse.

Jeg vil dog sige, at hæftets titel *Stress* forstyrrer min læsning. Det virker ikke overbevisende, at lave et bibelstudie over dette emne. Hæftets bagsidetekst svarer heller ikke til det reelle indhold. Her siges det, at Gud har skabt os, så vi kan opleve stress – en tilstand, hvor kroppen sættes i højt beredskab, så den kan yde mest muligt, når det er nødvendigt. Hvis vi bliver for lang tid i denne tilstand, bliver det dog problematisk.

Der slutes af: "I dette hæfte inviteres du til at undersøge, hvad Bibelen har at sige om netop dette emne" (min kursivering). Bibelen siger ikke meget om dette emne, og det gør hæftet heller ikke. Hæftet kunne mere dækkende præsenteres som et studie i Bibelens perspektiver på tjeneste, arbejde og hvile. Materialet er et godt studie i disse emner og kan som sådan være en hjælp i kampen mod den udbredte folkesygdom.

Jeg har sympati for ønsket om at lave et studie om stress. Men sådan et studie bliver mere sagssvarende, hvis det i højere grad trækker på indsigter fra et bredere felt end det bibelske materiale.

Storslået scenografi med irriterende gudsbillede

FILMANMELDELSE
AF PETER FUNCH KOFOD

**Ridley Scott/20th Century
Fox:
Exodus Gods and Kings**

Premiere: 25. december
2014

For anden gang i 2014 kom der en film baseret på en bibelsk beretning.

I foråret var det Aronofskys syrede øko-udgave af beretningen om syndfloden.

Nu er det blevet tid til Ridley Scotts fortolkning af beretningen om Moses og udvandringen af Egypten.

Da rulleteksterne var løbet til ende, sad jeg tilbage med en følelse af, at der manglede noget. Filmen er såmænd storslået og flot, men når bare ikke op på højde med andre af Scotts film som *Alien*, *Blade Runner* eller *Gladiator*.

Set i det store billede forholder Scott sig egentlig forholdsvis tæt til teksten, også selvom hans gengivelse måske ikke ser ud, som

man havde forventet det.

Man kan sagtens liste en masse faktuelle fejl op, hvis man har lyst til det, men Scott kan altså noget med storslået scenografi.

Så jeg havde flere gange fornemmelsen af at være tilbage i Det gamle Egypten.

Som jeg ser det, er fokus i filmen forholdet mellem Moses og Farao. Derfor bliver Moses mere general og oprørsleder end profeten fra Bibelen.

Det er så, hvad det er, men gudsbilledet irriterede mig. For det første bliver Guds

stemme varetaget af en lille mopset teenagedreng med britisk accent, som kun Moses kan se og tale med.

Men det mest irriterende er, at Gud derigennem bliver præsenteret som smålig, hængerrig og ond.

På en eller anden måde bliver Gud det tredje ben i et trekant drama med Moses og Farao.

Filmen *Exodus* kan sagtens blive en film, som man kan få snakket en masse om. Det er ikke en dårlig film, men det er heller ikke et mesterværk på nogen måde.

Hun er i brand for Jesus og medmennesker

BOGANMELDELSE
AF SVEND ÅGE JACOBSEN

**Ingeborg Kappelgaard:
Rødder og vingesus
Lohse 2014**

264 sider – 249,95 kroner.
Fås også som lydbog og e-bog til 149,95 kroner per styk

Ingeborg Kappelgaard (IK) er af Lohses forlag blevet bedt om at skrive sine erindringer, og det har hun så gjort.

Resultatet er bogen *Rødder og vingesus*. Det er en god og dækkende titel, for IK har både rødder og vingesus. Familiens rødder er solidt plantet i Ballums kultur og marskjord. De åndelige rødder formulerer IK sådan på vers: *Giv mig viljen til at ville gå den vej, du har bestemt; hver dag øse af den kilde, hvor det bedste du har gemt.*

Fra disse kilder udspringer hendes liv, og derfra tager hun beredvilligt læseren

med hele vejen rundt. Med åbne sanser og smittende fortællerglæde følger vi hende gennem barndommens land, ungdommens skoleleverden, studietiden på seminariet, kibbutzophold i Israel, ulandsfrivillig i Uganda og meget mere. Hendes ungdomsliv ender på pensionatet i Rosenvængets Sideallé, hvor hun møder sin Arne. Med ham har hun kørt parløb siden 1977. Deres veje er gået til Rumænien og mange andre steder. I mere end 30 år har de nu været præste-

par på Nørrebro.

I bogen er der 85 billeder. På de 68 er hovedmotivet mennesker. Og det er, hvad

livet har været fyldt af for IK; mennesker, især de en-somme, de fremmede, dem, der på en eller anden måde har det svært. Over for alle ønsker hun i ord og gerning at afspejle Guds kærlighed, at vise dem Jesus og indbyde til Guds rige. Det er lærerigt og smittende at følge IK gennem livet. Mange kapitler i bogen afsluttes med digte, sange, hvor hun samler sine erfaringer på vers. De er med til at sammenføje hendes rødder og vingesus, livet og dets fundament.

IK var med på den store missionskonference i Manila i 1989. Beskrivelsen af den er typisk for hende. Der står ikke meget om programmet, intet om dogmatik og slutdokumenter, men mødet med to lokale evangelister beskrives medrivende. Om den ene skriver hun: Han har to lidenskaber: Jesus Kristus og sine medmennesker. Og det er lige de to lidenskaber, Ingeborg også har.

Rødder og vingesus er en fin og læseværdig bog, en god gave.

Immanuel Fuglsang; Kan der slet ikke sættes nogen grænse for, hvor langt satire og karikatur kan strække sig?

Debat er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed alene udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

Ytringsfriheden giver ikke ret til at håne andre

AF IMMANUEL FUGLSANG
HERNING

Lad det være fastslået, så det ikke kan misforstås: Det er dybt tragisk, hvad der foregik i Paris onsdag den 7. januar. En sådan blodig terror kan under ingen omstændigheder forsvares med nogen som helst demokratiske rettigheder.

Og der er absolut grund til medfølelse og tilkendegivelse af sympati over for de mange mennesker, der nu resten af deres liv må leve med sorg og savn, fordi de så ganske pludseligt har mistet én eller måske flere, som de elskede og var in-

derligt forbundet med.

Med dette som baggrund må begivenhederne i Paris – og den efterfølgende reaktion på verdensplan – rejse dette spørgsmål med tanke på fremtiden: Kan der slet ikke sættes nogen grænse for, hvor langt satire og karikatur kan strække sig?

Jeg er meget taknemmelig for den ytringsfrihed, vi har i Danmark, og som jeg har haft gavn af hele mit liv siden min fødsel i 1947.

Men personer, der bare er nogle få år ældre end jeg, har oplevet de fem krigsår fra 1940-1945 og dermed også den indskrænkning i ytringsfriheden, som disse år var præget af.

I lyset heraf vil nogle fortsat påstå, at danske aviser i frihedens navn skal have lov til at bringe de tegninger, de har lyst til. Og principielt kan jeg ikke være uenig i en sådan påstand.

Men her kommer altså en problemstilling, som ingen danskere – og for den sags skyld heller ingen andre nationaliteter i demokratiske samfund – kommer uden om.

Skal retten til at bringe satiriske tegninger udøves på en sådan måde, at følgerne heraf bliver, at sikkerheden og trygheden ved at være ansat på eksempelvis en dansk avisredaktion sættes under yderligere pres?

Mon ikke rigtig mange mennesker efterhånden er kommet dertil, at de gerne vil undvære satire og karikatur, hvis det kan medvirke til en begrænsning af risikoen for, at en gentagelse af begivenhederne i Paris skulle finde sted i Danmark?

For klarheds skyld vil jeg afrunde mit indlæg med denne korte påstand:

Selv om noget er tilladt, er det ikke sikkert, det er gavnligt. Det gælder i mange andre sammenhænge, og derfor må det også være med i overvejelserne, når en avisredaktion træffer en beslutning om anvendelse af satire- og karikaturtegninger.

leder;

Giv ret til at være til besvær

AKTIV DØDSHJÆLP HAR fyldt medierne igennem store dele af 2014. Debatten er blandt andet blusset op på grund af historierne om aktiv dødshjælp, der kommer til os fra Holland og Belgien. Selvom det stadig er et fåtal af danskere, der er rejst til Schweiz for at dø, har de også haft en stor plads i medierne.

Som kristne er vi nødt til at forholde os til debatten. Både fordi det er en klar overtrædelse af budet om ikke at dræbe, men i særlig høj grad fordi debatten udfordrer os, der tror på Jesus.

Den tydeligste udfordring ligger hos de af os, der er beskæftiget i sundhedssektoren, men der ligger også adskillige udfordringer til os alle sammen. Aktiv dødshjælp udfordrer os til at turde lade Gud være Gud og ikke selv begynde at bestemme, hvornår livet skal stoppe. Det har vi slet ikke ret til, skriver Ellen og Finn Kappelgaard i deres kronik. Aktiv dødshjælp udfordrer os også til at fastholde, at der er håb i alle situationer, og at livet altid er værd at leve.

EN GLÆDE OVER livet er måske ikke det, de fleste danskere forbinder med den missionske fløj af dansk kirkeliv. Men netop her kan vi tilbyde vores naboer noget, som går imod tanker, der ligger bag aktiv dødshjælp. Som kristne tror vi på, at livet er skabt af Gud, og flere steder i Bibelen opfordres vi til at glæde os over livet. Samtidig har vi et håb om det evige liv, hvor al den lidelse, som rammer os nu, ikke længere kan ramme os.

Som kristne har vi derfor noget, vi kan trøste os selv og hinanden med. Men vi har også et fællesskab, hvor vi kan støtte os til hinanden, når livet er svært. For det er ikke bare vores eget liv, der har værdi; det er alles liv.

DER ER FOLK i vores forsamlinger, der ikke kan skjule deres svaghed. Langt de fleste af os ser dog pæne og problemfri ud på overfladen. Ronni Pihl opmuntrer os til at være svage over for hinanden. Når svagheden ikke er velkommen i vores midte, kommer det let til at se ud, som om alting er perfekt. Når vi ikke viser svagheden, giver vi heller ikke andre muligheden for at hjælpe os, fortæller han.

LAD OS ENGAGERE i hinanden og turde være uperfekte over for hinanden. Lad os give hinanden "ret til at være til besvær". Lad os bære hinandens byrder, sådan som Paulus formaner os og galaterne til.

Det vil ikke alene være en hjælp til alle os, der har det svært. Det vil også være et vidnesbyrd for vores naboer om Jesus, som bar alle vores byrder for os. I ham har Gud vist os, hvor stor hans omsorg er for os alle.

Nicklas Lautrup-Meiner
ansv. redaktør

Jul på Virksund

AF LAILA HANSEN
HADERSLEV

"Vi ser frem til at byde dig velkommen her til nogle gode og indholdsrige dage, hvor der er mulighed for, at lytte til Guds ord, og hvor du også kan opleve fællesskabet med hygge og god mad."

Sådan stod der i 2011 på den folder, som jeg modtog fra Virksund, da jeg begyndte at undersøge muligheden for at fejre juledagene sammen med andre kristne på

Virksund Kursuscenter.

Jeg meldte mig og blev ikke skuffet, så her i 2014 var det fjerde gang, jeg deltog i julestævnet.

Jeg synes, det er dejligt at fejre jul sammen med andre kristne søstre og brødre. Det er som en stor familie, hvor alle snakker med alle.

Vi ankom den 23. om eftermiddagen til en smukt julepyntet bygning. Både fællesrum og egne værelser var pyntet. Så føler man sig velkommen. Julestemningen indfandt sig straks i form af

blandt andet risengrød og gløgg og æbleskiver.

Næste formiddag hjalp vi med at pynte juletræet. Nogle pyntede. De andre kiggede på eller klippede julepynt, og alle hyggede sig og snakkede

Om eftermiddagen kørte vi til kirke, og juleaften var festlig med julemiddag, sang om juletræet, juleevangelium, julekaffe med alt, hvad dertil hører, julehistorie og julegaver. De andre dage gik med bibeltimer, forskellig underholdning,

oplæsning, sang, samtale med andre deltagere, måske en travetur i den pragtfulde natur og så videre. En dejlig blanding af alvor og sjov i smukke og afslappende omgivelser.

Fra mig skal der lyde en stor tak til de mennesker, som trådte til som ledere og køkkenpersonale, så julen også denne gang blev en dejlig oplevelse.

Jeg håber, traditionen fortsætter. Jeg kan varmt anbefale andre at prøve at holde jul på Virksund.

mindeord;

Jens A. Jensen er ikke mere iblandt os på denne jord. Kort efter sin 90 års fødselsdag rejste han hjem til Herren.

Han efterlader sig sin kone igennem 69 år, Gudrun, samt børn, børnebørn og oldebørn.

Jens begyndte sit voksne liv som karl på en gård i Reerstrup tæt ved Kvistgård og Tikøb.

Ved Tikøb kirke var en præst, Martin Frøkær, som

havde et godt tag på ungdommen og som brændte for at bringe dem Guds ord og Jesus. Her blev Jens vakt og kom til tro på Jesus.

Jens fik et langt og virksomt liv sammen med Gudrun. De kom tidligt med i lejrarbejdet i Nordsjælland, hvor han var en kendt leder på lejrstedet Vesterpris i Tivilde. Senere fik Nordsjællands lejrsted HvideKilde også Jens' bevågenhed, og her var han med på senior-

holdet.

Jens var i mange år prædikant i Nordsjællands afdeling, og han var i mange år medlem af bestyrelsen i LM Gurre-Kvistgård.

Han var også aktiv i børne- og ungdomsarbejdet og var med i opstarten af seniorklubben i Kvistgård, hvor han var aktiv i mange år.

Jens var trofast ved vore møder, så længe helbredet tillod det. Der er en stor tom plads efter Jens iblandt os.

Æret være mindet om Jens A. Jensens tro og liv.

Per Johannessen
Kvistgård

Tro & Mission bringer gerne mindeord. Et passende omfang vil være 1.000 anslag inklusive mellemrum – med mindre særlige forhold gør sig gældende. Er det længe, forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte det.

tro &
mission

inspiration | nærvær | holdning

Organist med flair for rytmisk musik

søges til Buddinge kirke
Gladsaxe kommune

Læs om stillingen på www.buddingekirke.dk

Luthersk Missions Børn & Unge (LMBU) søger Between-konsulent i Vestdanmark

Brænder du for at sprede budskabet om Jesus til juniorer og teenagere? Så kan det være dig, vi har brug for. Formålet med stillingen er at forkynde for juniorer og teenagere i Between samt inspirere og opmuntre de lokale ledere i klubberne. Arbejdsområdet er Vestdanmark.

Vi søger:

1 Between-konsulent i Vestdanmark, fuldtid
Ansættelse pr. 1. april 2015
Ansøgningsfrist fredag 30. januar 2015 kl. 12
Ansøgning og bilag sendes til lbl@lmbu.dk

Jobsamtaler foregår tirsdag 3. februar og torsdag 19. februar.

Yderligere information om stillingen kan fås på dlm.dk, lmu.dk og lm-kids.dk eller ved henvendelse til landsleder Lars Brian Larsen på lbl@lmbu.dk.

Lm kids

Lmu

en evig forskel i dag

TVÆRKULTUREL KONSULENT

Er du optaget af nydanskere? Og vil du være en del af et tværkulturelt team i Luthersk Mission? Så søg den nyoprettede stilling som tværkulturel konsulent i Østdanmark.

Din hovedopgave bliver – sammen med lokale LM'ere – at række evangeliet og hjælpende hænder til nydanskere, blandt andet ved at opbygge venskab og tillid mellem danskere og nydanskere.

Har det fanget din interesse, så se hele stillingsbeskrivelsen og personprofil på www.dlm.dk/job.

Lm

LUTHERSK MISSION

MASKININGENIØR

til udvikling af specialmaskiner

Vi søger en erfaren og handlekraftig maskiningeniør til udvikling, specifikation og konstruktion af specialmaskiner og maskinlinjer.

Se hele annoncen og ansøgningsfrist på www.runi.dk

TURN WASTE TO VALUE

RUNI

DANISH ENGINEERING

Lemvig kristne Friskole søger skoleleder

Da vores nuværende skoleleder gennem 7½ år har fået andet job, søger vi en ny skoleleder med tiltrædelse snarest muligt.

Der er tale om en fuldtidsstilling med såvel pædagogisk som administrativ ledelse samt undervisning efter aftale.

Se detaljeret stillingsopslag på
www.lemvigkristnefriskole.dk

Ansøgningsfrist den 23. januar 2015

For mere information kontakt formand for bestyrelsen Kristian Lund på 4025-9510. Ansættelsen sker efter overenskomst mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation.

Randers Kristne Friskole

Søger en barselsvikar

Randers Kristne Friskole er en skole i udvikling, og i dag er vi 220 skole- og daginstitutionsbørn og 32 medarbejdere. Skolen har endvidere en skolefritidsordning og en musikskole.

Vi søger primært en klasselærer til mellemtrinnet, samt til fagene dansk og praktisk/musiske fag. Stillingen ønskes besat snarest dog senest den 1. marts 2015.

Ansættelsen sker i henhold til gældende overenskomst mellem Finansministeriet og LC. Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til skoleleder Finni Larsen tlf. 8642 0360 (skolen), 5124 0361 (privat).

Hele stillingsopslaget findes på skolens hjemmeside: www.randers-kristne-friskole.dk.

DANMARKS
BEDSTE
GYMNASIUM

INFOAFTEN
30/1 KL. 19:30

KG Det Kristne Gymnasium

WWW.KRISTNE-GYM.DK

KRISTELIGT LANDMANDSSTÆVNE

NB. Også ikke-landmænd er velkomne!

Weekend 20.-22. februar 2015

"En spændende weekend med 6 fantastiske foredrag"

Pris pr. person kr. 1.765,- Deltagelse kun lørdag kr. 654,-

Læs mere på www.nyborgstrand.dk – hvor du også kan tilmelde dig.

NYBORG STRAND®
HOTEL OG KONFERENCECENTER

Hele Danmarks mødested
Østerøvej 2 5800 Nyborg
Telefon 65 31 31 31 www.nyborgstrand.dk

TEAMLEDER TIL TANZANIA

Kunne du tænke dig at lede LM's flok af missionærer i Tanzania?

Vil du vide mere?

Kontakt vicegeneralsekretær Carsten Skovgaard-Holm / csh@dlm.dk eller missionskonsulent Kristine Bodilsen / kb@dlm.dk

Lm

LUTHERSK MISSION

Alme Skole – en kristen friskole søger viceskoleleder pr. 1. august 2015

Vores viceskoleleder gennem mange år går på efterløn. Vi søger derfor pr. 1. august 2015 en ny viceskoleleder, som er empatisk, visionær, åben for den gode dialog og har gode administrative kompetencer. Det er en forudsætning, at ansøgeren er forankret i den kristne tro og kan agere loyalt over for skolens formål og grundlag.

Se udførligt stillingsopslag på www.almeskole.dk (under ledige stillinger)

Alme Skole er en skole i udvikling med et højt fagligt niveau, med engagerede medarbejdere og et unikt arbejdsfællesskab. Vi har 210 elever fra bhkl. til 9. kl. samt sfo.

Ansættelse efter gældende overenskomst mellem FM og LC. Ansøgningen, som skal være skolen i hænde senest 5/2, mailes til peter.skov.thomsen1@almeskole.dk eller sendes til Alme Skole, Almevej 51, 3230 Græsted. Tlf. 48318596.

penta byg a/s

HOVED- OG TALENTPREISER

pentabyg.dk

Peder Schmidt; Jeg ønsker et godt liv her og nu – ligesom alle andre – men det vigtigste for mig er det evige liv

Et jævnt og stille liv med Gud

Det kristne fællesskab holder Peder Schmidts tro levende

AF OLE SOLGAARD

Peder Schmidt er ikke typen, der bruger store ord om sin tro. Han lever et jævnt og stille liv med Gud i sin hverdag og beretter ikke om store oplevelser eller erfaringer, hvis man spørger ham.

Han er i det hele taget ikke en person, der fortæller vidt og bredt om sine inderste tanker og følelser. Den 43-årige familiefar har af og til haft vanskeligt ved over for andre at sætte ord på de problemer, han har kæmpet med.

Kristent fællesskab

På den baggrund sætter han stor pris på det kristne fællesskab. Her har han erfaret andres omsorg og forbøn for det, som han ikke selv fik formuleret. Og her kan han uge efter uge tilegne sig evangeliet sammen med andre.

"For mig er det at høre en prædiken, en sang eller et andagtsstykke den bedste

Peder Schmidt arbejder som byggeleder i en mindre tømrervirksomhed. Her oplever han en respekt om, at han er kristen og har Bibelen som sin "overenskomst".

ste måde at få evangeliet serveret på. Derfor er det vigtigt for mig at være trofast i menigheden. Vi har meget at give hinanden i det fællesskab," forklarer Peder Schmidt, der sammen med sin familie er en del af Tarm Frimenighed.

"I det kristne fællesskab er vi genstand for hinandens forbøn. Og det har betydet meget for min tro," siger han.

Evig dimension

Til daglig nyder Peder Schmidt sit arbejde som byggeleder i en mindre tømrervirksomhed. Her oplever han en respekt om, at han er kristen og har Bibelen som sin "overenskomst". Han fornemmer, at der er en dimen-

PRIVATFOTO

sion over hans liv, som ikke ville være der, hvis han ikke havde troen på Jesus.

"Det ser måske ud til, at jeg har en fin moral. Men jeg er ikke et bedre menneske end andre. Forskellen er, at jeg har et sted at gå hen, til

Jesus, når jeg ikke slår til. Det giver mig i øvrigt også glæde og lyst til at leve livet."

"Jeg ønsker et godt liv her og nu – ligesom alle andre – men det vigtigste for mig er det evige liv," uddyber tømreren.

Det betyder noget for hans prioriteringer og for hans indstilling til arbejde, penge og familie:

"Jeg ville have brugt mine penge anderledes, hvis jeg ikke kendte Gud. Gaver til Guds riges arbejde må ger-

ne fylde i budgettet, og det oplever jeg en stor velsignelse i."

Jesus er nok

Peder Schmidt er vokset op i et kristent hjem. I løbet af hans ungdomstid blev det klart for ham, at hans frelse ikke afhænger af, hvad han selv skal gøre, men af det, Jesus havde gjort.

Det er en tilbagevendende udfordring for ham at blive ved med at have fokus på, at nåden i Guds hjerte er nok for ham.

"Jeg kigger ofte på det, jeg er i mig selv, og så kan jeg blive trist. Men jeg må have fokus på det, som Jesus gjorde for mig. At han døde for mine synder er et mysterium, som jeg har svært ved at forstå, men som jeg bare må tro på," siger han.

Peder Schmidt er gift med Maria, og de er forældre til tre piger. I årene fra 2000 til 2007 var familien udstationeret i Tanzania som missionærer for Luthersk Mission.

Forkyndelse kræver forståelse og tillid

"Jeg ønsker, at folk møder Jesus," siger ung, nyansat forkynder

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Mathias Richard Jepsen-Hansen har fået sit drømme-studiejob, for han kan godt lide at forkynde.

Det mener den 22-årige teologistuderende, der netop er blevet ansat som forkynder i Hvidovre frimenighed. Til hverdag bor han i Valby i København med sin kone Kathrine.

Forståelse er vigtig

Hvidovre frimenighed består for en stor del af mennesker, der er ældre end den unge forkynder. Derfor går Mathias til opgaven med stor respekt:

"Det er en vigtig opgave for en prædikant at forstå sine tilhørere og tale ind i deres forskellige livssituationer og på tværs af alder. Jeg har stor respekt for folk, der har

"Det er en vigtig opgave at forstå sine tilhørere og tale ind i deres situation", siger nyansatte forkynder Mathias Richard Jepsen-Hansen.

mere livserfaring end mig, både som mennesker og som kristne."

Stoler på Guds kald

Den unge forkynder finder trøst i, at det er Gud, som sender ham, der er den vigtige.

Derfor er det vigtigste for Mathias, at folk møder Jesus igennem forkyndelsen: "Først og fremmest håber jeg at få lov at være et redskab til, at folk møder Jesus

PRIVATFOTO

og vokser i afhængighed af ham".

Glad for at forkynde

Mathias Richard Jepsen-Hansen fik sine første erfaringer som forkynder, da han var elev på Luthersk Mis-

sions Højskole for omkring to år siden. Han nyder at fortælle om Jesus:

"Grundlæggende er jeg glad for at forkynde, fordi jeg er en tilgivet synder, der ønsker at fortælle andre om Jesus," fortæller han.

mit bibelvers;

AF KJELD WIWE
HADERSLEV

"Men nu siger Herren, han som skabte dig, Jakob, han som dannede dig, Israel: Frygt ikke, for jeg har løskøbt dig, jeg kalder dig ved navn, du er min. Går du gennem vand, er jeg med dig..." (Es 43,1-2)

I mine unge år gik turen til Tanzania. Fuldt af gåpåmod og ængstelse var jeg kommet til landet, blevet godt modtaget, installeret på sprogskole og skulle lære et nyt sprog. Lidt stenet og støvet, men samtidig lidt spændende, fordi man også lærer noget om folket og den kultur, man pludselig er en del af.

En weekend skulle jeg på besøg hos andre udsendinge. Godt med luftforandring. Til gudstjeneste. Får pludselig et spørgsmål. Har du en hilsen? Læser ovenstående to vers, og en kollega oversætter.

Første anledning til offentlig at sige noget i det land, hvor de næste mange år formentlig skal tilbringes. "Hvad betyder allermest i dit liv, og hvad har du oplevet", når jeg at tænke? Svar: Gud har grebet ind i mit liv og gjort mig til noget, jeg ikke var, og han er der altid også i de mest vanskelige situationer.

bagvendt;

Bagvendt bliver skrevet på skift af missionær Anne-Lene Olofson, studerende Emil Solgaard og jurist Susanne Harstad

Mit nytårsforsæt: Ikke at drive mine kære til vanvid

AF ANNE-LENE OLOFSON
VÅLSE, FALSTER

Jeg har det med at drive mine nærmeste til vanvid, og især går

det ud over min mand. I Sumbawanga var der for eksempel en lille kat, som holdt til nær vores hus. Den var så forkommen, at jeg nogle dage i træk forbarmede mig over den og gav den en skål mælk og nogle af de små sardiner, som vi ellers brugte til hundefoder. Resultatet blev, at katten stillede ved hoveddøren igen og igen, og den mjavede bebrejdende, hvis jeg ikke fluks kom

med mad. Peter havde kontor lige ved siden af hoveddøren og var derfor, mildt sagt, ikke særlig begejstret for kattejammer i tide og utide. I Vålse på Nordfalster bor vi tæt ved gadekæret, hvor en flok ænder holder til. Jeg har tit fodret dem ved gadekæret, men nu hvor det er blevet koldt og svært for dem at finde føde, har jeg en enkelt gang fodret dem lige uden for vores

hoveddør. Konsekvens: Nu stiller de tit op foran huset og venter på, at jeg kommer ud med noget til dem. Men til Peters store ærgrelse, så har de det med at klatte indkørslen til. Derfor er det mit nytårsforsæt, at jeg må udtænke nye strategier for min adfærd, ikke mindst mine dyreværnsprojekter, så de ikke plager livet af mine nærmeste, men tværtimod hjælper mig til at

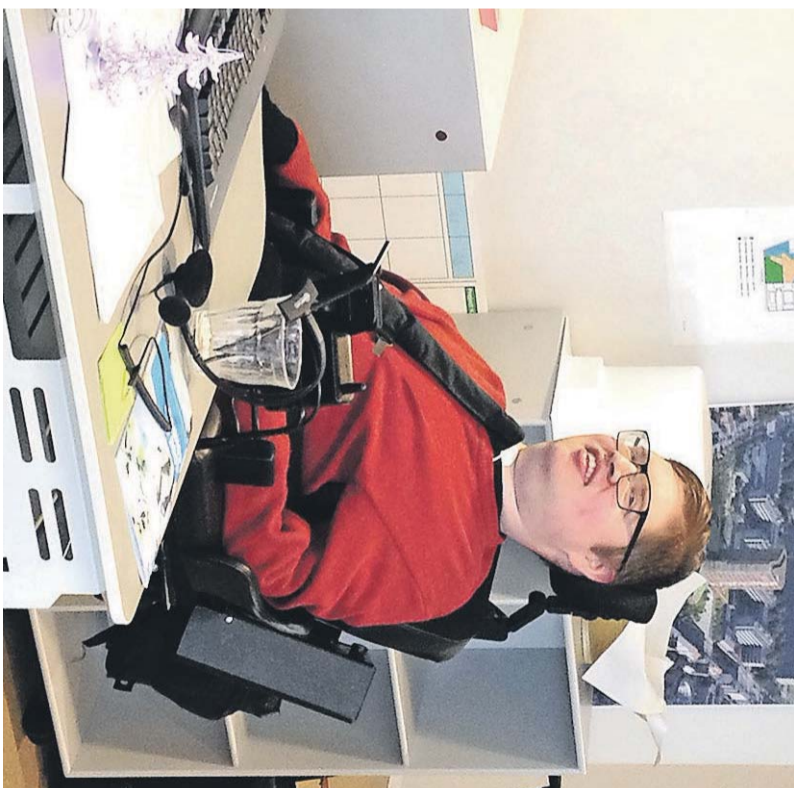
se, hvor megen overbærenhed jeg selv hele tiden bliver mødt med og derfor også må vise til andre. "Bær over med hinanden og tilgiv hinanden, så snart der er noget at tilgive. Som Herren tilgav jer, skal I også tilgive hinanden. Frem for alt skal jeres liv være præget af kærlighed, som er det bedste middel til at knytte os sammen" (Kol 3,13-14 Bibelen på hverdagsdansk).

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST
DANMARK
ID-nr. 42591
Maskinel Magasinpost
Udbringes senest
lørdag d. 17. januar 2015

lm LUTHERSK MISSION
tro & mission
inspiration | nærvær | holdning
01 | 16. januar 2015
Årgang 115

Talen om, at Jesus ikke opstod fysisk, er vranglære, siger generalsekretær i LM, Jens Ole Christensen og henviser til Lukasevangeliet kapitel 24 i Bibelen

Ret til svagthed; Ronni Pihl har muskelsvind og er afhængig af sin kørestol og sin respirator. Han vil gerne vise sin omverden, at svagtheden er en del af livet, og at kristendommen ikke bare handler om mirakler

Peder Schmidt arbejder som byggeleder. Han oplever respekt om, at han har Bibelen som "overenskomst"

Katharine og Samuel Kofoed-Nielsen rejste til Peru i tirsdags. De skal arbejde med bi-belundervsning

Anmelder: Biografifilm om Moses: Exodus Gods and Kings er ikke en dårlig film, men heler ikke et mesterværk

15

5

12